

KULBX00RZD4Q

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE

08 Odbor životního prostředí a zemědělství

Adresátům dle rozdělovníku

ČÍSLO JEDNACÍ
KULK 881/2024
OŽPZ 489/2019OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA/LINKA/E-MAIL
Nevečeřal/498
marek.neveceral@kraj-lbc.czLIBEREC
22. ledna 2024**ZÁVAZNÉ STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ
ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
(dále jen „závazné stanovisko“)**

podle § 9a odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Výroková část

Název záměru: Plán otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska štěrkopísku v dobývacím prostoru Krásný Les I

Kapacita (rozsah) záměru:

Záměrem je dobývání ložiska štěrkopísku na ploše 24,7211 ha (hornická činnost a činnosti související).

Kapacita záměru (těžby) je stanovena ve výši 280 000 t/rok hrubé těžby a 250 000 t/rok expedované suroviny. Doba provozu záměru je nejvýše 20 let.

Předpokládané zahájení těžby: 2026-2029

Předpokládané ukončení těžby: 2043-2046

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu:

Záměr naplňující ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) zákona, zařaditelný dle přílohy č. 1 zákona, kategorie II, k bodu 79 – „Stanovení dobývacího prostoru a v něm navržená povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (5 ha) nebo s kapacitou navržené povrchové těžby od stanoveného limitu (10 tis. t/rok). Povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (5 ha) nebo s kapacitou od stanoveného limitu (10 tis. t/rok). Těžba rašeliny od stanoveného limitu (c).“, přičemž limit c) není pro záměr relevantní.

V daném případě se jedná o povrchovou těžbu nerostných surovin (nikoliv rašeliny) ve stanoveném dobývacím prostoru.

Umístění záměru: kraj: Liberecký
obec: Krásný Les
k. ú.: Krásný Les u Frýdlantu,
pozemky p. č. 1432/2, 1432/3, 1432/4, 1432/6, 1524/1, 1524/2,
1548/6, 1548/8, 1550, 1666/3, 2386/1, 2387/1, 2396/3 a 2399/2

Obchodní firma oznamovatele: ZAPA beton a.s.

T +420 485 226 111 E podatelna@kraj-lbc.cz

IČ oznamovatele: 251 37 026
Sídlo (bydliště) oznamovatele: Vídeňská 495, 142 00 Praha 4

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný úřad podle § 22 písmene a) zákona (dále jen „příslušný úřad“), za použití § 9a odst. 1 zákona a přílohy č. 6 k zákonu, **vydává**

S O U H L A S N É Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

k záměru

„Plán otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska štěrkopísku v dobývacím prostoru Krásný Les I“

Příslušný úřad na základě § 9a odst. 1 zákona **stanovuje následující podmínky pro navazující řízení:**

Jednotlivé podmínky závazného stanoviska jsou tříděny do dílčích fází přípravy, realizace a provozu záměru podle toho, v jaké fázi se bude realizovat podstata dané podmínky, přičemž podmínky s širším časovým intervalem, do kterého se promítají, nejsou s ohledem na uvedené opakovány. V případě, že některá podmínka vyžaduje své zohlednění ve více fázích přípravy, realizace a provozu záměru, je nutné ji přiměřeně respektovat ve všech odpovídajících fázích záměru a činnostech s ním souvisejících.

I. Podmínky pro fázi přípravy záměru:

- 1) Pro účely navazujících řízení koncipovat záměr tak, aby byl plně v souladu s územním plánem obce, zejména z hlediska zohlednění veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření obsažených v územním plánu obce Krásný Les.
- 2) V rámci přípravy dalšího stupně projektové dokumentace projednat dopravní obslužnost záměru se správci dotčených komunikací (Krajská správa silnic Libereckého kraje a Ředitelství silnic a dálnic pro Liberecký kraj) z hlediska kapacitní a stavební únosnosti dotčených komunikací, maximálního počtu nákladních vozidel za den, zatížení jednoho vozidla a časového rozložení expedice surovin během denní doby.

Výsledek jednání v písemné podobě bude součástí dokumentace pro vydání stanoviska podle § 9a odst. 6 zákona a bude zohledněn v provozním řádu lomu.

- 3) Na základě odborného zhodnocení stavebně-technického stavu objektů podél komunikací dotčených dopravou vyvolanou záměrem, budou vytipovány potenciálně ohrožené stavební objekty (zejména na nábřeží ve Frýdlantu), u kterých bude odbornou osobou důkladněji prověřen a zdokumentován základní stavební stav z hlediska stability staveb a trhlin potenciálně vzniklých otřesy z dopravy.

Výstup bude předložen příslušnému úřadu jako součást dokumentace pro vydání stanoviska podle § 9a odst. 6 zákona a správcům dotčených komunikací a bude sloužit jako výchozí podklad pro sledování případného vlivu záměru na stav objektů podél dopravních tras v rámci dlouhodobého monitoringu vlivů záměru.

- 4) U obytných objektů, u nichž dochází při stávajícím překročeném hlukovém limitu podle hlukové studie k dalšímu navýšení hlukové zátěže (zejména RB 122 a RB 210 Frýdlant; Dětrichov č.p. 135), navrhnout a smluvně zajistit provedení individuálních protihlukových opatření zajišťujících splnění hlukového limitu ve vnitřním prostoru staveb, včetně realizace zařízení na výměnu vzduchu u dotčených vnitřních chráněných prostor.
- 5) Do provozního řádu pískovny zapracovat pro období do zprovoznění obchvatu města Frýdlant maximální denní expedované množství suroviny ve výši 1000 t/den.
- 6) Upřesnit postupy a lokalizaci cílových stanovišť pro případné transfery zvláště chráněných druhů fauny jako podklad pro žádost o výjimku z ochranných podmínek dotčených zvláště chráněných druhů, bude-li na základě konzultace s odborem životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Libereckého kraje, příslušným podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, (dále jen „OŽPZ“) vyžadována.
- 7) Mokrý úpravna šterkopísku, expedice suroviny a parkoviště těžebních a dopravních strojů budou umístěny v jižní části provozovny do povodí Lomnice.
- 8) Konstrukci obslužné komunikace volit ve vhodných šířkových parametrech (minimální potřebná šířka vozovky 7,0 m, s dostatečným rozšířením křižovatkového oblouku v místě připojení, případně využít místa s výhybnami).
- 9) Projekt přípravných prací bude navržen tak, že nebudou dotčeny přírodní biotopy mimo plochu trvalého záboru nad technicky nezbytnou míru, zejména zde nebudou umístovány deponie stavebních materiálů, náradí a strojů, manipulační plochy, zázemí pro dělníky atp.
- 10) V případě nutného kácení dřevin bude jeho rozsah minimalizován na nezbytně nutnou míru. Kácení dřevin bude provedeno v době vegetačního klidu (v době od 1. listopadu do 15. března), pařezy (které nebude možné ponechat v zemi), kmeny a centrální část koruny kácených dřevin – zejména v případě starých stromů s dutinami - ponechat na vhodných místech v blízkosti původního stanoviště pro podporu biodiverzity druhů vázaných na odumřelé dřevo.
- 11) Prvotní zásahy do půdního povrchu mimo intenzivně využívanou ornou půdu (využití chemických prostředků ochrany zemědělských plodin) realizovat mimo hlavní období reprodukce a zimování živočichů, tj. realizovat je v době od 15. července do 1. listopadu (ke zpřesnění a diverzifikaci termínů může dojít na základě konzultace osoby provádějící odborný biologický dozor a OŽPZ).
- 12) V rámci projekční přípravy identifikovat případná záměrem dotčená odvodňovací zařízení a navrhnout řešení zachovávající požadovaný stav dotčených pozemků (vzhledem k jejich využití a předpokládanému vývoji vláhových podmínek), které však zároveň přírodě blízkým způsobem zajistí zpomalení odtoku vody z krajiny a posílení její retenční funkce.
- 13) Vypracovat podrobnější hydrologický posudek vláhových poměrů území před realizací záměru, zaměřený zejména na:
 - a) ověření závislosti hladiny podzemní vody v pozorovacích vrtech V1, P1, V3 a v potenciálně nejvíce ovlivněných individuálních zdrojích podzemní vody v obci Krásný Les (na základě písemné dohody s vlastníky) na aktuálních vláhových podmínkách (následně bude do doby realizace záměru 2 x ročně v těchto objektech prováděno režimní měření hladiny podzemní vody);
 - b) ověření vláhového režimu prameniště situovaného severozápadně od plochy dotčené záměrem (vytvoření stálé sondy v okrajové části prameniště pro sledování hladiny podzemní vody; sonda bude následně sloužit pro monitoring podle bodu IV.2) v závislosti na aktuálních vláhových podmínkách;

- c) zřízení měrného profilu na bezejmenném levostranném přítoku Řasnice (cca v ř.km 5,7) v místě křížení s polní cestou (p.p.č. 2399/1, v k.ú. Krásný Les u Fr.), získání hydrologických charakteristik (M-denních průtoků) pro daný profil toku od ČHMÚ a jejich ověření reálnými hodnotami vztaženými k aktuálním vláhovým podmínkám a skutečnému stavu na hlásném profilu č. 262 Řasnice; stav koryta nad a pod měrným profilem bude fotograficky zdokumentován;
- d) stanovení koncentrace uhlovodíků C10-C40, BSK-5, CHSK-Cr a konc. celkového dusíku v uvedeném vodním toku na základě 3 odběrů provedených v jarním, letním a podzimním období.

Součástí dokumentace pro vydání stanoviska podle § 9a odst. 6 zákona bude alespoň podepsaná smlouva s odborným zpracovatelem posudku, včetně požadovaného obsahu posudku a návrhu na způsob řešení dodaného zpracovatelem posudku.

- 14) Bude proveden hydrogeologický průzkum, který vyhodnotí možnost odběru technologické vody z podzemního zdroje v nivě Lomnice využitím vrtu/vrtů, nebo jímacího zářezu.
- 15) Pro odběr technologické vody bude přednostně zvolen odběr z vrtu/vrtů v prostoru nivy Lomnice, v případě jejich vyloučení na základě hydrogeologického průzkumu pak z jímacího zářezu v nivě Lomnice (případně takové z možných řešení, které bude mít menší dopady na hladinu podzemní vody a přírodní společenstva nivy). Pouze pokud hydrogeologický průzkum zcela vyloučí možnost odběru potřebného množství podzemní vody z nivy Lomnice, bude zvolen odběr technologické vody přímo z koryta Lomnice.
- 16) V případě stavby odběrného objektu v korytě Lomnice budou dodrženy následující podmínky:
 - a) provést v dotčeném úseku jednorázový terénní průzkum zaměřený na výskyt raka říčního a mihule potoční (a případných dalších méně pohyblivých zvláště chráněných druhů); v případě jejich nálezu stanovit v rámci žádosti o výjimku z ochranných podmínek opatření eliminující negativní vliv a zajistit případný odborný záchranný transfer z místa plánovaných prací;
 - b) objekt bude realizován v odběrném místě OM1, které je umístěno v rovném úseku koryta, mimo místa s výraznější stranovou dynamikou koryta, případně v jiném místě, které bude odůvodněně vyhodnoceno jako nejvhodnější z hlediska minimalizace okamžitých i dlouhodobých dopadů na biotop vodního toku; přesná lokalizace bude zvolena s cílem úplného vyloučení, či alespoň minimalizace rozsahu kácení dřevin;
 - c) odběrný objekt bude realizován jako břehový (nikoli dnový) s boční přelivnou hranou, která bude zároveň zajišťovat minimální zůstatkový průtok, pokud takové řešení nebude odborným technickým posudkem vyloučeno;
 - d) zásahy do koryta Lomnice realizovat mimo období rozmnožování obojživelníků, ryb a kruhoústých (tj. mimo období od začátku března do konce června);
 - e) bude minimalizován rozsah pevných konstrukcí odběrného objektu na technicky nejnížší možnou úroveň (nižší jednotky metrů v podélném směru koryta);
 - f) břehy koryta nebudou opevněny mimo vlastní odběrný objekt;
 - g) dno koryta nebude opevněno a nebude zasahováno do dna koryta mimo vlastní odběrný objekt;
 - h) bude zvolena technologie stavby odběrného objektu, která nevyžaduje vstup mechanizace do koryta toku mimo přímý zábor stavbou, tzn., stavba bude probíhat ze břehu, vyjma nezbytně nutného pohybu osob v korytě;
 - i) celá stavba bude probíhat pod dozorem odborného biologického dozoru;

- j) v místě odběru bude zachován minimální zůstatkový průtok prostřednictvím pevné přelivné hrany do odběrného objektu, nikoli zřízením měrného profilu v korytě toku;
 - k) zajistit odběrové zařízení proti vtažení živočichů;
 - l) v případě samovolného pohybu koryta, který zapříčiní nefunkčnost odběrného objektu, nebude koryto opevňováno ani jinak vraceno do stavu v době stavby odběrného objektu – odběrný objekt bude v takovém případě upraven, nebo přestavěn tak, aby mohl nadále plnit svoji funkci při dodržení výše uvedených podmínek.
- 17) Odběrové místo technologických vod umístit tak, aby nebylo ve funkčním střetu s výhledovou plochou zadržetí vody vodárenské nádrže Raspenava a s plochou územní rezervy R05 (územní plán Raspenava) pro prověření využití území pro plochy vodní a vodohospodářské (V) v rozsahu dle opatření LNO217054 - poldr Lomnice.
- 18) Odběr technologické vody bude činit maximálně 10 l/s (průměrně nejvýše 5 l/s), maximálně 15 000 m³/měsíc (průměrný odběr v jednom měsíci nejvýše 6 500 m³) a maximálně 100 000 m³/rok.
- 19) Pro hospodaření se srážkovými vodami z nepropustných ploch vypracovat podrobný projekt vycházející z hydrogeologického posouzení, zaměřený na technické řešení jednotlivých objektů v souladu s technickou normou TNV 75 9011 a hierarchií hospodaření se srážkovými vodami dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, který bude zároveň splňovat tyto základní parametry:
- a) návrh bude v maximální možné míře zasakovat odváděné srážkové vody co nejbližší místu jejich vzniku;
 - b) vsakovací objekty budou přednostně řešeny v přírodě blízké podobě, nejlépe jako zatravněné průlehy a otevřené, retenčně vsakovací nádrže přírodního charakteru (v souladu s TNV 75 9011 – Umělý mokřad F.11);
 - c) nádrže dle předchozích bodů budou splňovat podmínky pro bezproblémový únik živočichů (sklonitost dna a břehů), nebudou navrženy tak, aby z bezpečnostních důvodů vyžadovaly zamezení vstupu osob a živočichů;
 - d) případné vyústění odvodňovací soustavy do vodního toku bude navrženo tak, aby byl maximálně zachován stávající stav koryta a velikost odtoku srážkových vod bude zohledňovat zájem na eliminaci nutného opevňování koryta vodního toku (v maximální možné míře přiblížit doporučenému specifickému odtoku dle technické normy TNV 75 9011);
 - e) všechny potenciálně znečištěné srážkové vody budou před zaústěním do vsakovacích objektů čištěny s použitím sedimentačních dešťových usazovacích nádrží a odlučovačů ropných látek (případně bude navrženo jiné technické řešení na obdobné úrovni).
- 20) Při návrhu osvětlení areálu a výběru světelných zdrojů dodržet Metodický pokyn Ministerstva životního prostředí ČR, uvedený ve věstníku MŽP z října roku 2023 (č.j. MZP/2023/080/455), a požadavky české technické normy ČSN 36 0459 Omezování nežádoucích účinků venkovního osvětlení.
Jedná se zejména o náhradní teplotu chromatičnosti svítidel nejvýše 2700 K, eliminaci vyzařování do horního poloprostoru, minimalizaci osvětlení mimo cílovou plochu, regulaci doby svícení s omezením svícení v době, kdy je v cílovém prostoru minimální provoz.
- 21) Bude zpracován projekt zatravnění skrývkových hald odbornou osobou (botanické vzdělání) s těmito podmínkami:
- a) travní porost bude vytvořen tak, aby vznikla přírodě blízká mezofilní ovsíková louka;

- b) při zakládání travního porostu bude použita kombinovaná metoda osetí a mulčování (zejména z důvodu ochrany svahů proti erozi);
- c) bude použito druhově i geneticky (blízké) vhodné osivo z regionálně původních zdrojů pro mezofilní ovsíkové louky této oblasti, obsahující kromě trav také kvetoucí druhy; druhové složení osiva bude v souladu s druhovým složením příslušných lučních biotopů dle Katalogu biotopů České republiky; nebude použito kříženců, vysoce produkčních trav, jílků apod.;
- d) součástí projektu bude popis následného managementu s preferencí kosení namísto mulčování, který bude zahrnovat opatření pro minimalizaci eroze a zamezení šíření nepůvodních druhů rostlin - bez použití chemických prostředků se škodlivými účinky na zdraví člověka a životní prostředí;

Management skrývkových hald bude součástí provozního řádu lomu.

- 22) Bude vypracován projekt vegetačních úprav a dalších kompenzačních opatření s cílem lepšího začlenění pískovny do krajiny a podpory biodiverzity, který bude splňovat následující kritéria:
 - a) liniová výsadba (stromový remíz) listnatých stromů, odpovídajících druhovému složení porostního pláště suchých acidofilních doubrav, a trnitých druhů keřů - hloh, šípek, trnka;
 - b) zohlednit cíl začlenění záměru do krajiny, používat pouze autochtonní dřeviny s dobrou adaptabilitou pro dané stanovištní podmínky a předpokládaný vývoj klimatu, dodržovat vhodné parametry sadebního materiálu;
 - c) zahrnout úkrytové, pobytové, popř. potravní prvky biotopů (např. prvky z mrtvého dřeva, včetně pařezů a celých kmenů s částí koruny z případně provedených kácení, jednotlivé balvany a menší hromady kamenů atp.);
 - d) projekt bude obsahovat návrh managementu v době provozu, který bude respektovat/využívat případnou sukcesí směřující přes různá sukcesní stadia ke vzniku druhově pestrých společenstev regionálně původních druhů.
- 23) Vegetační úpravy podle předchozího bodu budou umístěny v prostoru:
 - a) mezi polní cestou při západním okraji dobývacího prostoru a pískovnou (západní hranice pozemku p.č. 1666/3);
 - b) při severozápadní hranici POPD, tj. mezi vrcholy dobývacího prostoru č. 10 a 12;
 - c) podél dalších částí hranice POPD, mimo místa deponie skrývkových zemin.
- 24) Bude vypracován projekt deponování skrývkových hornin a ukládání kalů podle podmínek uvedených v bodě III.8, který bude součástí provozního řádu pískovny.
- 25) Bude vypracován projekt etapizace těžby provázaný s navazující průběžnou a co nejrychlejší rekultivací ukončených etap těžby podle podmínek stanovených níže, který bude zahrnovat také návrh monitoringu vývoje a managementu rekultivovaných ploch.
- 26) V rámci každé žádosti o stanovisko pro navazující řízení dle § 9a odstavce 6 zákona bude k zákonem stanoveným podkladům rovněž krajskému úřadu doloženo plnění podmínek tohoto závazného stanoviska, včetně podloženého odůvodnění zvoleného řešení.

II. Podmínky pro fázi realizace

- 1) Plošné zásahy (skrývka humusového horizontu, stavba odběrného objektu technologické vody) budou připraveny a v terénu v předstihu vyznačeny tak, aby nebylo zasahováno do okolních ploch, které nejsou součástí záměru.
Okrajové vzrostlé stromy v blízkosti záměrem dotčených ploch nebudou pracemi poškozeny. V případě, že nebude možné zcela vyloučit pohyb mechanizace ve vzdálenosti od kmene stromu menší, než 1,5 násobek poloměru jeho koruny, budou tyto stromy, včetně jejich kořenového systému, v průběhu výstavby ochráněny před

poškozením (ochrana kmene bedněním, ochrana proti utužení půdy a poškození kořenového systému opakovaným pojezdem).

- 2) Před zahájením jakýchkoliv realizačních zásahů v ploše pískovny a odběrového místa technologické vody bude proveden biologický průzkum zaměřený na druhy, u kterých má dojít k transferu, a případně další zvláště chráněné druhy.

V rámci přípravy realizace vyznačit hnízda/hnízdo mravenců *Formica* sp. nebo místa výskytu jiných zvláště chráněných druhů, a zajistit jejich ochranu, případně i odchyt a odborný transfer na základě výjimky z ochranných podmínek.

Transfer zvláště chráněných druhů bude zajištěn odbornou osobou ve vhodném časovém předstihu před zahájením realizace záměru.

- 3) Pro všechny iniciační fáze stavebních zásahů a terénních prací - zejména skrývky humusového horizontu a stavba odběrného místa technologických vod, bude zajištěn biologický dozor.

Výběr osoby provádějící biologický dozor bude proveden po dohodě s orgánem ochrany přírody (Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství). Dozor se bude účastnit plánování i provádění všech důležitých etap realizace a provozu záměru, které by mohly ohrozit zájmy chráněné podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „ZOPK“). Osoby účastníci se realizace a provozu záměru se budou pokyny biologického dozoru řídit.

Biologický dozor bude mimo jiné dohlížet na dodržování podmínek tohoto stanoviska.

- 4) Před zahájením jakýchkoli zásahů v souvislosti s realizací záměru (zejména skrývky humusového horizontu a stavba odběrného místa technologických vod) bude v předstihu nejméně 10 pracovních dní informován o termínu zahájení prací Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, a jeho zástupcům bude umožněna účast na realizaci záměru a kontrola dodržování podmínek tohoto stanoviska.
- 5) Při skrývání humusového horizontu a hlušiny budou jednotlivé vrstvy půdních horizontů přechodně skladovány odděleně pro následné dočasné uložení ve skrývkových haldách v přirozeném sledu vrstev.

- 6) Skrývky provádět po etapách o max. výměře 5 ha s výjimkou první etapy o výměře 10 ha.

- 7) Při provádění skrývek ukládat část skrývkových zemin do valů podél severní hranice těžebny tak, aby plnily současně funkci protihlukové bariéry.

- 8) Skrývané vrstvy humusového horizontu ukládat v přirozeném sledu vrstev na hlubší skrývkové vrstvy v rovnoměrné mocnosti, která se s přihlédnutím k daným prostorovým podmínkám bude maximálně blížit přirozené mocnosti humusového horizontu na lokalitě.

Ukládání skrývek provádět v etapách tak, aby bylo možné co nejdříve skrývkové haldy zatravnit a minimalizovat tak erozi půdy.

Zatravnění bude provedeno v souladu s projektem zatravnění skrývkových hald dle podmínek uvedených výše.

- 9) Při provádění terénních úprav je nutno vyloučit zásahy do prostoru kořenového systému ponechávaných stromů ve vzdálenosti do 3 m od kmenů stromů, aby nebyla narušena jejich mechanická stabilita a vitalita.

- 10) Odřezy stávajícího terénu budou prováděny tak, aby minimalizovaly destabilizující zásahy do ponechávaných vrstev původního půdního horizontu.

- 11) Minimalizovat emise tuhých znečišťujících látek na všech místech a při všech operacích, kdy dochází k emisím tuhých znečišťujících látek do ovzduší, a to zejména:

- zakrytíváním třídících a drtících zařízení a všech jejich dopravních cest,
- instalací zařízení k omezování emisí – odprašením, mlžením nebo zkrápěním,

- snížením prašnosti při skladování prašných materiálů,
- pravidelnou očištěnou a zkrápěním pojezdových a manipulačních ploch, omezením rychlosti pohybu vozidel v areálu,
- důkladným zakrýváním ložných ploch expedujících dopravních prostředků.

Pro snižování prašnosti čistit komunikace a skrápět potenciální zdroje prašnosti bez použití aktivních látek k potlačení prašnosti.

V rámci akumulací jímky technologické vody zajistit dostatečný objem pro množství vody potřebné ke skrápění/mlžení zdrojů prašnosti i v období, kdy v důsledku vláhové deficitních podmínek bude omezen zdroj technologické vody (zajistit objem pro nejméně cca 10 dní provozu).

Opatření proti šíření emisí TZL zapracovat do provozního řádu pískovny jako vyjmenovaného zdroje znečišťování ovzduší.

- 12) V průběhu realizace stavby i následně za provozu sledovat šíření invazních druhů a případně zajistit odbornou likvidaci těchto druhů.
- 13) Pokud budou v místě terénních úprav odkryty vývěry podzemní vody (prameny), je nutno provést jejich podchycení a zpětně vsakování do horninového prostředí.
- 14) Realizovat protihluková opatření u objektů podle bodu I.4.

III. Podmínky pro fázi provozu

- 1) Co nejdříve od zahájení provozu záměru, nejdéle však během prvních 6ti měsíců od zahájení provozu (za provozních podmínek, které se budou objemem expedice blížit hodnotě 1000 t/den) budou ověřeny závěry hlukové studie, reálný příspěvek záměru akustickému pozadí, funkčnost provedených protihlukových opatření, potažmo dodržování hygienických limitů hluku v chráněných prostorech, a to ve vztahu k liniovým i stacionárním zdrojům hluku.
Reálné dodržování hygienických limitů hluku při dopravě ovlivněné záměrem bude ověřeno i u dalších objektů podél dotčených komunikací, kde se stávající, případně záměrem ovlivněná hluková zátěž dle akustické studie blíží hygienickým limitům. Výběr objektů bude konzultován s KHS.
V případě zjištění překračování hygienických limitů hluku v důsledku provozu záměru budou přijata nápravná opatření, včetně případného pozastavení provozu záměru do doby odstranění nepřijatelného stavu.
- 2) Retenční a vsakovací objekty budou udržovány v dobrém, plně funkčním stavu, případné závady a omezení funkčnosti budou ihned napraveny.
- 3) Bezodkladně realizovat případná opatření vyplývající ze závěrů monitorování a rozboru vlivů záměru na životní prostředí (podmínky č. IV.1-8).
- 4) V plochách určených k růstu dřevin nebudou likvidovány přirozené nálety dřevin, pokud budou tvořeny stanovištně vhodnými, regionálně původními druhy. V případě jejich vitálnějšího růstu budou ponechány i na úkor provedených výsadeb. Bude pouze provedena případná probírka za účelem podpory stability vznikajícího porostu či nejvitálnějších jedinců.
- 5) Zemní práce, těžbu, úpravu a expedici šterkopísku provozovat jen v denní době (tj. mimo dobu nočního klidu), expedici provozovat mimo neděle a státem stanovené svátky.
- 6) Snižovat emise tuhých znečišťujících látek na všech místech a při všech operacích, kdy dochází k emisím tuhých znečišťujících látek do ovzduší v souladu s vyhláškou MŽP č. 415/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (v závislosti na povaze procesu zejména zakrytím třídících a drtících zařízení a všech dopravních cest, instalací zařízení k omezování emisí – odprašením, mlžením nebo zkrápěním, snížením prašnosti při skladování prašných materiálů, pravidelnou očištěnou a zkrápěním pojezdových

a manipulačních ploch, omezení rychlosti pohybu vozidel v areálu zdroje, zakrýváním ložných ploch expedujících dopravních prostředků apod.).

Opatření proti šíření emisí prachových částic zapracovat do provozního řádu pískovny jako vyjmenovaného zdroje znečišťování ovzduší.

- 7) Báze těžby suroviny bude v nadmořské výšce nejméně 372 m a zároveň nejméně 2 m nad hladinou podzemní vody.
V místě mokré úpravy suroviny bude povrch terénu nejméně 5 m nad hladinou podzemní vody.
- 8) Kaly ze sedimentačních jímek mokré úpravy šterkopísků budou v místě svého konečného uložení průběžně prokládány souvislými polohami hrubozrné hlušiny (přes celou šíři pásu kalů) v objemovém poměru nejvýše cca 2 : 1 ve prospěch kalů tak, aby deponie kalů nebránila prosakování vody do hlubších vrstev.
- 9) Manipulaci se závadnými látkami, včetně doplňování pohonných hmot a odstavení pohyblivých strojů (kolový nakladač, kolové rypadlo, automobily pro přepravu v lomu) mimo provozní dobu, provádět jen na vodohospodářsky zabezpečených plochách.
U strojů v těžbě (buldozer, pásové rypadlo), které je obtížné mimo pracovní dobu přesunovat na vodohospodářsky zabezpečenou plochu, zajistit jejich uzamčení a podložení záchytnou vanou. Záchytnou vanu používat i při doplňování pohonných hmot.
- 10) Odvádění srážkových vod z vodohospodářsky zabezpečené plochy bude zajištěno vedením přes sedimentační jímku a odlučovač ropných látek.
- 11) V těžebně skladovat závadné látky pouze na vodohospodářsky zajištěné ploše, zajištěné též proti vniknutí nepovolaných osob, a to v nezbytně nutném množství, souhrnně nejvýše 200 l.
- 12) V pískovně provádět monitoring výskytu případných úkapů závadných látek – min. 1x týdně v exponovaných místech (kolem vodohospodářsky zabezpečené plochy a v místě těžby) denně. Případný zjištěný výskyt úkapů nebo úniků zapsat do provozního deníku pískovny, odstranit kontaminovanou zeminu a zajistit potenciální zdroje úniku proti dalším úkapům.
- 13) Při provozu mechanizace a technologických zařízení používat pouze biologicky rozložitelné hydraulické oleje.
- 14) Pro úpravu suroviny používat pouze technologická zařízení na elektrický pohon.
- 15) Při procesu úpravy vytěžené suroviny nepoužívat flokulanty na bázi polyakrylamidů nebo jiných sloučenin potenciálně nebezpečných pro životní prostředí a/nebo pro zdraví lidí.
- 16) Pro provoz zařízení zpracovat havarijní plán podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, a zajistit v provozovně dostatečné množství sanačních prostředků.
- 17) Zajistit průběžnou technickou kontrolu stavu používaných strojních technologií a vozidel, vozidla a technologie vykazující poškození odstavit na vodohospodářsky zabezpečenou plochu a nepoužívat do doby provedení opravy.
- 18) Deponovaný humusový horizont co nejrychleji využít pro rekultivaci vytěžených ploch ihned po ukončení těžby jednotlivých etap.
- 19) Podél hranice s lesem v prostoru vymezeného lokálního biocentra 115 neumísťovat podélný val zemin.
- 20) Případné bezodtoké deprese nebudou likvidovány, pokud jejich výskyt nebude bránit bezproblémovému provozu pískovny. V takovém případě budou naopak využity v rámci následné průběžné rekultivace sukcesí.

Do případně vzniklých drobných vodních ploch na platu pískovny, které bude nutné zasypat, nebude zasahováno v době rozmnožování, vývinu nedospělců a zimování obojživelníků. Před zásahem do vodních ploch udržujících se i po dokončení vývoje nedospělců bude zajištěn odborný biologický dozor a případný transfer jedinců obojživelníků mimo zásahem ohroženou část pískovny.

- 21) V případě výskytu dosud nezjištěných zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin v pískovně zajistit jejich ochranu na místě nebo transfer na náhradní stanoviště.
- 22) Podmínky pro fázi provozu a relevantní podmínky monitoringu budou zapracovány do provozního řádu pískovny a jejich naplňování bude zaznamenáváno mimo jiné do provozního deníku.

IV. Podmínky pro monitorování a rozbor vlivů záměru na životní prostředí

- 1) Do doby zahájení těžby ověřit závislost hladiny podzemní vody na aktuálních vláhových podmínkách a 2 x ročně provádět režimní měření hladiny podzemní vody v pozorovacích vrtech V1, P1, V3 a v potenciálně nejvíce ovlivněných individuálních zdrojích podzemní vody v obci Krásný Les.

Po zahájení těžby provádět monitoring hladiny podzemní vody 4x ročně ve stejných objektech (z toho nejméně 2 x době, kdy se na základě předchozího zjištění projevuje vliv vláhově deficitních podmínek).

V případě zjištění významných odchylek od předchozí dynamiky zajistit prověření takového stavu a realizaci nápravných opatření po konzultaci s OŽPZ a vodoprávním úřadem.

- 2) Nejméně 3x / rok (jaro, léto, podzim) bude prováděn monitoring vláhového režimu prameniště (vývoj hladiny podzemní vody ve stálé sondě, výskyt otevřené vodní hladiny, stav mokřadní vegetace) situovaného severozápadně od plochy dotčené záměrem, a to 2 x v sušších podmínkách (nejméně týden bez srážek), 1 x ve vláhově normálních a humidních podmínkách (vláhová situace bude doložena denními srážkovými úhrny na stanici ČHMÚ Frýdlant za poslední týden). Stav prameniště bude fotograficky dokumentován.

V případě zjištění významného poklesu hladiny podzemní vody oproti dynamice podle bodu I.13, nebo zhoršeného stavu mokřadní vegetace, bude vývoj odborně vyhodnocen a budou navržena nápravná opatření, která budou po konzultaci s OŽPZ co nejdříve realizována.

- 3) Nejméně 4x / rok (jaro, léto, podzim, zima) bude prováděn monitoring průtoku vody a stavu koryta v bezejmenném levostranném přítoku Řasnice (cca v ř.km 5,7) v měrném profilu dle bodu I.13.c, a to nejméně 2 x v podmínkách déletrvajícího období beze srážek (nejméně týden bez srážek – provádět ve stejný den s monitoringem dle bodu V.2).

V případě zjištění významných odchylek od dynamiky v posudku podle bodu I.13, a/nebo významné změny stavu koryta (bude fotograficky dokumentováno koryto nad a pod měrným profilem), bude vývoj odborně vyhodnocen a budou navržena nápravná opatření, která budou po konzultaci s OŽPZ co nejdříve realizována.

- 4) Nejméně 2x / rok (1 x v podmínkách déletrvajícího období beze srážek, 1 x v podmínkách srážkově nadprůměrných) bude prováděn monitoring chemické kvality vody v bezejmenném levostranném přítoku Řasnice (cca v ř.km 5,7) v měrném profilu dle bodu I.13.c, se zaměřením na ukazatele dle bodu I.13.

V případě zjištění významných odchylek od stavu v posudku podle bodu I.13 bude vývoj odborně vyhodnocen a budou navržena nápravná opatření, která budou po konzultaci s OŽPZ a vodoprávním úřadem co nejdříve realizována.

- 5) Bude prováděn monitoring stavebního stavu objektů podle bodu I.3 (ověření aktuálního stavu alespoň 1x / rok) a budou hodnoceny případné změny oproti výchozímu stavu před realizací záměru.

V případě zjištění zhoršení stavebního stavu potenciálně spojeného s otřesy z dopravy bude provedeno měření otřesů vyvolaných dopravou v době bez provozu expedice surovin ze záměru a v době průjezdu nákladních vozidel odvázejících suroviny expedované z lomu Krásný Les I.

Na základě měření bude odbornou osobou vyhodnocen vliv dopravy vyvolané záměrem na stav stavebních objektů a v případě zjištění negativního vlivu provozu záměru budou v dohodě se správcem dotčené komunikace navržena a realizována nápravná opatření.

- 6) V rámci dobývacího prostoru bude prováděn trvalý monitoring výskytu nepůvodních invazivních druhů rostlin (kontrola botanikem nejméně 1x / rok na konci jara) a jejich průběžné odstraňování (bez využití látek škodlivých zdraví a životnímu prostředí).
- 7) Po dobu 5 let od realizace vegetačních úprav bude prováděn monitoring jejich stavu odborným specialistou.

V prvním, druhém a pátém roce po realizaci výsadeb dřevin (do konce příslušného kalendářního roku) budou výstupy monitoringu, včetně návrhu dalšího managementu, projednány a následně předloženy krajskému úřadu, orgánu ochrany přírody.

V rámci monitoringu a managementu bude kontrolováno a zajištěno prospívání výsadeb souvisejících se záměrem (platí i pro náhrady za neperspektivní jedince). O kontrole a výměnách výsadeb budou provedeny zápisy, které budou předávány příslušnému úřadu s časově příslušným výstupem monitoringu.

- 8) Bude prováděn průběžný monitoring (včetně fotodokumentace stavu) funkčnosti opatření proti nežádoucí erozi půdy na plochách bez zapojené vegetace, účinnosti vsakovacího systému a funkčnosti realizovaných prvků hospodaření se srážkovými vodami z hlediska plnění všech jejich cílových funkcí.

V případě zjištěných závad či vzniku nežádoucích jevů budou navržena a realizována nápravná opatření.

- 9) Výstupy z monitoringu, včetně popisu případných dodatečných opatření, budou předávány příslušnému úřadu a příslušným orgánům ochrany přírody a krajiny jednou ročně ke konci příslušného kalendářního roku.

Výstupy z monitoringu podle bodů č. IV.1-4 budou jednou ročně předávány také Povodí Labe, s.p., a příslušnému vodoprávnímu úřadu.

1x / 2 roky (vyjma monitoringu dle bodu IV.7) bude příslušnému úřadu, spolu s výstupy pro daný kalendářní rok, předána také závěrečná zpráva hodnotící vývoj sledovaných ukazatelů za příslušné dvouleté období a v porovnání s referenčními daty získanými před realizací záměru. V rámci tohoto dokumentu budou vyhodnoceny reálné dopady záměru na sledované ukazatele, efektivita dosud přijatých opatření pro zmírnění či kompenzaci negativních vlivů záměru a případná potřeba realizace opatření dodatečných.

V. Podmínky pro ukončení záměru a rekultivaci dotčeného území

- 1) Po ukončení provozu záměru budou všechny stavební objekty a zpevněné plochy odstraněny a bude provedena rekultivace dotčeného území v souladu s návrhem přírodě blízké rekultivace dle kapitoly B.I.6 doplněné dokumentace, která využívá přirozené sukcese (cca 4,7 ha sukcese na luční biotopy, cca 9,7 ha sukcese na lesní biotopy, cca 1,9 ha sukcese písčitých povrchů, cca 0,7 ha sukcese mokřadních biotopů).

Projekt rekultivace dodrží mimo jiné následující podmínky:

- a) pravidelnost závěrných svahů a jejich homogenita sklonu budou narušeny s cílem dosažení morfologicky pestřejšího terénu (střídání delších a kratších svahů s proměnlivým sklonem v úsecích variabilní délky - řádově desítek metrů);
 - b) v rámci rekultivace sukcesí bude monitorován výskyt nepůvodních invazních druhů a tyto budou případně ihned odstraňovány odbornou firmou bez použití chemických přípravků škodlivých zdraví a životnímu prostředí;
 - c) v případě zájmu na vytvoření zpevněných ploch pro parkování vozidel návštěvníků lokality bude povrch zpevněn nejvýše formou šterkového trávníku.
- 2) Při návrhu následného managementu sukcesních ploch bude respektována/využívána přirozená sukcese směřující přes různá sukcesní stádia ke vzniku druhově pestrých společenstev regionálně původních druhů s přihlédnutím k následujícím principům:
- a) při sukcesi cílově lučních porostů směřující ke vzniku neplánovaného společenstva kontrolovat zejména výskyt nepůvodních druhů a tyto případně odstraňovat, ale nesnažit se za každou cenu udržet cílový stav i tam, kde se přirozeně vyvíjí jiné, ekologicky hodnotné společenstvo (např. při plošně větším rozvoji mokřadního biotopu);
 - b) při sukcesi cílově lesních porostů, pokud v efektivní vzdálenosti chybí vhodné stromy, které by se staly přirozeným zdrojem semen, je možné vysadit v řídkém sponu pionýrské druhy regionálně původních dřevin, v pozdějších fázích vývoje porostu též druhy odpovídající složení suchých acidofilních doubrav; v případě přirozeného vývoje směřujícího k jinému přírodnímu lesnímu biotopu však nebude tomuto vývoji záměrně bráněno;
 - c) přirozeně vzniklé vodní plochy nebudou v rámci rekultivace záměrně rušeny a převáděny na jiné biotopy podle původního plánu rekultivace, ale naopak budou zcela ponechány přirozené sukcesi s pouhým monitoringem a případným odstraňováním nepůvodních invazivních druhů.
- 3) Odběrný objekt / vrty / jímací zářezy, akumulární jímka, čerpací stanice, přírodní potrubí a všechny další objekty a technologie související s odběrem a transportem vody pro potřeby záměru budou po ukončení provozu záměru kompletně odstraněny a dotčené plochy budou uvedeny do původního, resp. přírodě blízkého stavu. Obnažený půdní povrch nebude zavezen alochtonní půdou, bude pouze pokryt vrstvou sena z okolních lučních porostů, které je vhodné fixovat přírodními materiály s rychlým rozpadem. V případě odběru vody z koryta Lomnice bude dotčený břeh ponechán přirozenému vývoji, jáma po odstraněných základech odběrného objektu, zasahující pod úroveň přirozeného dna koryta, bude vyrovnána šterkem a valouny (druhem a velikostí odpovídající okolnímu přirozenému dnu) na úroveň okolního nedotčeného dna tak, aby se charakter povrchu i sedimentů pod povrchem dna co nejvíce podobal přirozenému stavu v okolí.

Odůvodnění vydání souhlasného stanoviska, včetně odůvodnění stanovených podmínek:

Odůvodnění souhlasného stanoviska

Príslušný úrad pri utvárení své správni úvahy vycházel z dokumentace, obdržených vyjádření k dokumentaci, posudku a dalších odborných zdrojů.

Předložený posudek, přes dílčí drobné výhrady ke zpracování dokumentace, navrhuje souhlasné závazné stanovisko k posuzovanému záměru, přičemž navrhuje opatření pro zmírnění a kompenzaci jeho negativních vlivů na životní prostředí.

V souladu se závěry posudku dospěl příslušný úřad k závěru, že při dodržení stanovených podmínek jsou negativní dopady záměru na životní prostředí, které nelze zcela eliminovat vhodnými opatřeními, akceptovatelné, a to při vědomí strategického významu získávání nerostné suroviny, který je pro dané ložisko vyhodnocen Regionální surovinovou politikou Libereckého kraje.

Veškerá obdržená vyjádření k dokumentaci a k jejímu doplnění jsou vypořádána v posudku. Všechny relevantní požadavky vyplývající z vyjádření k dokumentaci byly zpracovatelkou posudku odpovídajícím způsobem převzaty do návrhu závazného stanoviska a jsou do tohoto závazného stanoviska zapracovány.

Zpracovatelka posudku po formální stránce pokládá doplněnou dokumentaci za úplnou a akceptovatelnou.

Průběh posuzování vlivů záměru na životní prostředí

- 2019
 - 27. 5. – 9. 7. 2019 – zjišťovací řízení podle citovaného zákona
 - 10. 7. 2019 – zveřejněn závěr zjišťovacího řízení → záměr může mít významné vlivy a bude posouzen podle cit. zákona

- 2022
 - 18. 11. 2022 – předložena dokumentace zpracovaná dle přílohy č. 4 cit. zákona; oznámení o dokumentaci bylo zveřejněno na úřední desce Libereckého kraje dne 2. 12. 2022 (též na CENIA), dne 5. 12. 2022 zveřejněna na úřední desce města Frýdlant a obce Krásný Les;
Zároveň byla informace o dokumentaci rozeslána dotčeným úřadům a samosprávním celkům.
 - 8. 12. 2022 – osloveno 9 potenciálních zpracovatelů posudku; na základě cenových nabídek a doložitelných referencí byla vybrána Ing. Pavla Žídková
 - do 2. 1. 2023 – lhůta pro vyjádření k dokumentaci
 - vyjádření doručena krajskému úřadu:
odborníky Krajského úřadu Libereckého kraje
Krajská hygienická stanice LK, se sídlem v Liberci,
Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec,
Městský úřad Frýdlant, odbor stavební a životního prostředí,
Ministerstvo životního prostředí ČR, OVSS 5 Liberec,
Obvodní báňský úřad pro území krajů Libereckého a Vysočina,
Město Frýdlant

- 2023

Na základě obdržných vyjádření, písemného návrhu zpracovatelky posudku a též na základě obsahu vlastní dokumentace rozhodl krajský úřad o vrácení dokumentace k dopracování.

- Informace o vrácení dokumentace byla rozeslána oznamovateli, dotčeným úřadům a samosprávním celkům a zveřejněna na úřední desce Libereckého kraje dne 10. 2. 2023.

Hlavní požadavky na dopracování dokumentace:

- Posouzení potřeby nové otvírky ložiska štěrkopísku.
- Vyhodnocení vlivu dopravy na hlukovou zátěž území se zohledněním vlivu dalšího významného záměru v dotčeném území (DGS Frýdlant), a to s ohledem na nové hlukové limity, které v době zpracování dokumentace ještě nebyly platné (dle Nařízení vlády č. 433/2022 Sb., Účinnost od 01.07.2023).

Návrh potřebných protihlukových opatření.

- Doplnění komentáře k možnosti kumulace vlivu záměru na povrchové a podzemní vody s hornickou činností v lomu Turów.
- Konkretizace a podrobnější popis důvodů pro odmítnutí přepravy vytěženého materiálu po železnici.
- Vyhodnocení navrženého způsobu rekultivace a jeho porovnání s dalšími relevantními způsoby rekultivace, zejména s částečným ponecháním plochy přirozenému vývoji.
- Vyhodnocení navrženého způsobu dočasné depozice skryté půdy z hlediska ochrany půd před degradací.
- Popis vlastností navrhovaných flokulačních činidel z hlediska jejich účinků na živé organismy a případné degradability přirozenými procesy či naopak tendence k mobilizaci a/nebo bioakumulaci v přírodním prostředí.

Stručný popis alternativních činidel s nižšími nebo žádnými nebezpečnými vlastnostmi a metod s nižšími dopady na životní prostředí, včetně zdůvodnění volby navrženého způsobu čištění prací vody.

- Podrobnější popis a zdůvodnění kalového hospodářství a jeho vyhodnocení z hlediska dopadů na životní prostředí.
- Vyhodnocení návrhu odběrného objektu z říčky Lomnice z hlediska dopadů na přirozený vývoj koryta a související ekologické charakteristiky toku. Zhodnocení alternativních možností získání vody pro technologické účely.

Doplněná dokumentace

- Předložena 28. 6. 2023
- 14. 7. 2023 byla doplněná dokumentace zveřejněna na úřední desce Libereckého kraje a portálu CENIA a rozeslána dotčeným úřadům a samosprávním celkům
- 17., resp. 18. 7. 2023 – informace zveřejněna na úředních deskách Obce Krásný Les, resp. Města Frýdlant
- 14. 8. 2023 – konec lhůty pro vyjádření
- vyjádření doručena krajskému úřadu:
odborný Krajského úřadu Libereckého kraje
Krajská hygienická stanice LK, se sídlem v Liberci
Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec
Městský úřad Frýdlant, odbor stavebního úřadu a životního prostředí
Ministerstvo životního prostředí, OVSS Sever
Povodí Labe, s.p.
Obec Krásný Les
Město Frýdlant

Veřejné projednání:

- Veřejné projednání se konalo dne 11. 9. 2023 od 16.00 do 17.31 hodin v budově Kina Frýdlant, Tyršova 1077, 464 01 Frýdlant.
- 31. 8. 2023 byla zveřejněna informace o konání nařízeného veřejného projednání a ve stejný den byla rozeslána dotčeným úřadům a veřejnoprávním celkům. Na úředních deskách města Frýdlant a obce Krásný Les byla informace zveřejněna 1. 9. 2023.

Posudek podle přílohy č. 5 zákona:

- 1. 11. 2023 doručena žádost o prodloužení lhůty pro zpracování posudku ze zdravotních důvodů.
- V souladu s § 9 odst. 3 zákona byla krajským úřadem dne 3. 11. 2023 lhůta pro zpracování posudku prodloužena o 20 dní.
- 23. 11. 2023 byla zpracovatelce posudku zaslána výzva k předložení posudku v dodatečné lhůtě 15 dnů v souladu s § 9 odst. 8 zákona.
- 22. 12. 2023 předložen posudek k dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí.

Zpracovatel oznámení záměru dle přílohy č. 3 zákona

Mgr. Jiří Bělohávek

Zpracovatel dokumentace dle přílohy č. 4 zákona

Mgr. Jiří Bělohávek

- Držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona č. 100/2001 Sb., dle § 19 a § 24 na základě osvědčení o odborné způsobilosti vydaného Ministerstvem životního prostředí ČR pod č. j. 13817/2474/OIP/03, poslední prodloužení MZP/2023/710/1568 do 19. 6. 2028.

Zpracovatelka posudku dle přílohy č. 5 zákona

Ing. Pala Žídková

- autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., č. osvědčení 4094/435/OPVŽP/95, prodlouženo rozhodnutím o autorizaci č. MZP/2021/710/4653 s platností do 31. 12. 2026

Odůvodnění stanovených podmínek:

Dle § 1 odst. 3 zákona je účelem „posuzování vlivů na životní prostředí získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů, a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti.“

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je ustanovením § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, definován jako „*takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů*“.

Z pohledu principů udržitelného rozvoje záměr vyvolá, vedle jiných dopadů, především omezení ekosystémových služeb krajiny v oblasti retence vody a dalších hydrologických funkcí krajiny, poskytování životního prostoru a podmínek původním druhům organismů, stabilizace lokálních vláhových a teplotních podmínek, mitigace změny klimatu a adaptace vůči jejím dopadům, včetně fixace vzdušného CO₂, potažmo vyvolává jeho přímé a nepřímé emise. Z hlediska dopadů na veřejné zdraví záměr vyvolá především mírné zvýšení hlukové zátěže obyvatel žijících v blízkosti dopravních komunikací, na kterých bude probíhat doprava vytěženého materiálu.

Identifikované negativní vlivy záměru budou zmírněny či kompenzovány stanovenými podmínkami závazného stanoviska. S ohledem na dočasný charakter záměru byly tyto vlivy za předpokladu dodržení stanovených podmínek shledány akceptovatelnými.

Z hlediska dopadů na místní ekologické hodnoty lze konstatovat, že v dlouhodobém horizontu po rekultivaci dotčeného území budou výsledné dopady záměru na ekosystémové služby krajiny spíše pozitivní.

Odůvodnění jednotlivých podmínek souhlasného stanoviska

- I.1) Cílem podmínky je zachování koncepce uspořádání krajiny dle platné územně plánovací dokumentace.
- I.2) Podmínka vychází z obdržených vyjádření a veřejného projednání záměru. Cílem podmínky je nastavení intenzit a časového rozložení nákladní dopavy vyvolané záměrem způsobem, který vyloučí nepřijatelné zatěžování stavebně-technické i dopravní kapacity stávajících komunikací.
- I.3) Podmínka vychází z obdržených vyjádření, veřejného projednání záměru a posudku, zároveň reflektuje legislativní úpravu zodpovědnosti za stav komunikací (více ve vypořádání připomínek města Frýdlant). Cílem podmínky je ověření stavebního stavu objektů v blízkosti obslužných komunikací za účelem možného porovnání případných změn v rámci následného monitoringu v době provozu záměru.
- I.4) Podmínka vychází ze závěrů hlukové a navržených protihlukových opatření, obdržených vyjádření a veřejného projednání záměru. Cílem podmínky je ochrana obyvatel žijících v místě překračování hygienických limitů hluku před negativním vlivem hlukové zátěže.
- I.5) Podmínka vychází z veřejného projednání záměru, návrhu zpracovatelů dokumentace a posudku a přihlíží k závěrům Aktualizované Regionální surovinové politiky Libereckého kraje („*Nepovolovat otírku ložisek tam, kde bude dopravou těženého materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejména komunikací vedoucích obytnou zástavbou, ...*“). Cílem je snížení dopravní zátěže nejvíce negativně ovlivněné obce do doby přesunu nákladní dopavy mimo obydlené části města.
- I.6) Cílem podmínky je identifikace vhodných náhradních biotopů pro přesun záměrem ohrožených jedinců zvláště chráněných druhů živočichů a stanovení způsobu jejich přesun, a to v zájmu úspěšného přestěhování dotčených jedinců.
- I.7) Podmínka vychází z dokumentace a jejím cílem je ochrana podzemních vod v povodí vodního zdroje Řasnice.
- I.8) Podmínka vychází z vyjádření odboru dopavy Městského úřadu Frýdlant a jejím cílem je zajištění bezproblémového provozu v místě napojení záměru na stávající dopravní síť.
- I.9) Cílem je eliminovat negativní dopady stavebních prací na přírodní prostředí, které nejsou nevyhnutelné ze stavebně-technických důvodů.
- I.10) Kácení dřevin není dokumentací podrobněji řešeno, s ohledem zvláště na přívod technologické vody ho však nelze vyloučit. Cílem podmínky je minimalizace negativních dopadů případného kácení a zajištění kompenzačních opatření na podporu biodiverzity dotčeného území.
- I.11) Cílem je zmírnění vlivů na faunu, tj. omezit usmrcování jedinců různých vývojových stádií, kteří se nacházejí v přímé kolizi se záměrem. Ve vymezeném období jsou živočichové obecně nejvíce pohybliví, mají tedy větší šanci na únik a přežití.
- I.12) Cílem je zajistit požadovanou funkčnost melioračních soustav při současné podpoře retenční kapacity krajiny.

- I.13) Podmínky upřesňují a rozvádějí opatření navržená dokumentací v zájmu nastavení efektivního monitoringu případných dopadů záměrů na kvantitativní i kvalitativní vlastnosti povrchových a podzemních vod v dotčeném území. Cílem je zjištění stavu před realizací záměru, na jehož základě bude možné hodnotit dlouhodobý vývoj v průběhu provozu záměru a jeho případné dopady.
- I.14) Podmínka vychází z vyhodnocení potenciálních zdrojů technologické vody dokumentací. Lze předpokládat možnost odběru podzemní vody z nivy Lomnice, tento předpoklad je však nutné ověřit cíleným hydrogeologickým průzkumem.
- I.15) Podmínka stanovuje hierarchii volby způsobu zajištění technologické vody, kdy největší dopady na přírodní hodnoty území bude mít přímý odběr z vodního toku. V případě odběru podzemní vody z nivy Lomnice nelze s jistotou předem určit, který způsob odběru (s ohledem na potřebnou hloubku a počet vrtů, resp. plošný rozsah a hloubku jímacích zářezů) vyvolá menší dopady na hladinu podzemní vody a dotčený biotop.
- I.16) Cílem je omezit negativní vliv stavby na mimořádně zachovalý, přírodní charakter biotopu vodního toku, jehož koryto je v podstatě zcela přírodní v délce cca 6 km a další 2 km je ovlivněno pouze přemostěními. Existence kontinuálně neovlivněného vývoje koryta v takto souvislém úseku je ekologicky mimořádně významný fenomén formující celou říční krajinu v okolí toku. Přírodní hodnotu toku dokládá také přítomnost řady ohrožených druhů vázaných na říční biotopy.
- Dle dokumentace nebyl ichtyologický průzkum Lomnice proveden. Charakter koryta v blízkosti odběrného místa, na jehož dně se střídají úseky kamenité, šterkovité i úseky s jemnozrnnými sedimenty, vykazuje podmínky vhodné pro výskyt mihule potoční, jejíž přítomnost proto nelze vyloučit a je doložena z nižších úseků toku. Výskyt raka říčního je doložen v nižších úsecích toku v nálezové databázi AOPK ČR, přičemž dotčený úsek je pro jeho přítomnost vhodný.
- Veškeré stavební zásahy do koryta budou mít negativní vliv, a je proto žádoucí omezit jejich rozsah na nejnižší, technicky možnou úroveň. Dle dokumentace bylo vybráno odběrné místo, ve kterém je nepravděpodobný stranový posun koryta, opevňování břehů proto není nezbytné a bylo by neopodstatněným negativním zásahem.
- Dno koryta je v dotčeném úseku převážně kamenité s dobře vyvinutou přirozenou dnovou dlažbou. Zároveň má koryto neomezenou možnost sycení unášecí kapacity proudu stranovou erozí. Funkčně významné zahlubování dna přirozeným vývojem koryta proto není pravděpodobné, a opevňování dna koryta by tedy bylo neopodstatněným významným zásahem do říčního biotopu. Zároveň tato skutečnost, spolu s dostatečnými minimálními průtoky, dává předpoklad možného vybudování břehového odběrného objektu, který má menší dopady na dno koryta. Dno koryta má při tom zásadní význam pro společenstva vodních bezobratlých, kruhoústých i ryb, a tvoří základ samočisticí kapacity vodního toku.
- Pohyb těžké mechanizace v korytě způsobuje významné porušení struktury dnových sedimentů, včetně úseků s kamenitým dnem, a usmrcování méně pohyblivých a silně teritoriálních živočichů. Zvířením drobných sedimentů zároveň může docházet k zanášení dýchacích orgánů vodních živočichů i mimo přímo dotčený úsek.
- Stavbou měrného profilu by došlo k neopodstatněnému stavebnímu zásahu do koryta, minimální zůstatkový průtok proto bude zajištěn trvalým mechanickým opatřením.
- Z hlediska případného opevňování břehů, které je krajně nežádoucím zásahem do přírodního charakteru toku, je třeba mimo jiné zohlednit skutečnost, že celý záměr je dočasné povahy. Opevnění břehu by dlouhodobě blokovalo přirozený morfologický vývoj koryta a v reakci na blokaci stranové eroze by vyvolalo změny ve struktuře koryta, které by při existenci přírodních břehů nenastaly. Dopady zásahu by se proto na

charakteru koryta projevovaly i významnou dobu po případném odstranění opevnění. Případnou ztrátu funkčnosti odběrného objektu v důsledku morfologického vývoje koryta je při tom možné řešit stavebními úpravami samotného objektu. Stavební zásahy do koryta toku mimo odběrný objekt, jejichž negativní vliv by časově významně přesahoval existenci vlastního záměru, jsou proto i z podstaty věci neodůvodnitelné.

- I.17) Podmínka eliminuje střet s územně plánovací dokumentací.
- I.18) Podmínka vychází z dokumentace a jejím cílem je omezení potenciálních vlivů na úroveň hodnocenou procesem posuzování vlivů.
- I.19) Dokumentace neuvádí bližší způsob kvantitativního hospodaření se srážkovými vodami odváděnými z nepropustných ploch vyjma předpokladu jejich zasakování. Podmínky mají za cíl definovat postup navrhování prvků systému hospodaření se srážkovými vodami, který zajistí dodržení hierarchie stanovené § 5 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, stejně jako dosažení co nejvyšší efektivity z hlediska podpory hydrologických a klimatických funkcí krajiny i její biodiverzity. Podmínky vycházejí z požadavků a doporučení příslušné technické normy a zohledňují při tom zájmy ochrany vod v ochranném pásmu vodního zdroje. Využití mechanického čištění srážkových vod na úrovni odlučovače ropných látek a usazovací nádrže předpokládá také dokumentace.
- I.20) Cílem je minimalizovat negativní dopady osvětlení na organismy v okolí záměru. Obecné požadavky na vlastnosti venkovního osvětlení jsou definovány v uvedených metodických materiálech Ministerstva životního prostředí a v uvedené technické normě.
- I.21) Cílem je vytvoření druhově bohatého lučního porostu regionálně původních druhů na dočasných deponiích skrývkových půd, čímž dojde zároveň k omezení eroze. Vzhledem k relativně krátkodobé perspektivě společenstev budou představovat spíše počáteční fáze sukcese, které jsou však v krajině také prvkem posilujícím bohatost nabídky stanovišť pro druhy vázané na tyto podmínky. Zároveň se v půdách může vytvořit semenná banka původních druhů, které se budou moci uplatnit po navrácení půd na rekultivované plochy.
- S ohledem na pionýrský charakter nepůvodních invazních druhů je nutné kontrolovat jejich výskyt a okamžitě je likvidovat. Z důvodu ochrany vod v ochranném pásmu vodního zdroje je vyloučeno použití chemických látek s potenciálem negativních dopadů na životní prostředí a zdraví obyvatel.
- I.22), I.23) Cílem podmínky je začlenění prostoru lomu do krajiny, omezení případného šíření prachových částic, podpora biodiverzity území a kompenzace negativních dopadů záměru na klima a mikroklima.
- I.24) Vizte odůvodnění podmínky č. III.8.
- I.25) Vizte odůvodnění podmínek pro ukončení záměru a rekultivaci území.
- I.26) Podle § 9a odst. 6 zákona ověřuje příslušný úřad před zahájením navazujícího řízení soulad aktuálního záměru se záměrem, ke kterému bylo vydáno stanovisko podle § 9a zákona. Při tom zároveň ověřuje také dodržení podmínek tohoto závazného stanoviska. Na základě předložené žádosti, jejíž součástí je popis všech změn záměru, příslušný úřad vydává závazné stanovisko k ověření změn záměru. V případě změn významných z hlediska vlivů na životní prostředí jsou tyto změny předmětem zjišťovacího řízení podle § 7 zákona. Cílem podmínky je zajistit příslušnému úřadu jasný popis způsobu dodržení podmínek stanoviska s odůvodněním zvoleného řešení, aby bylo zajištěno jeho objektivní rozhodování.
- II.1) Cílem podmínky je zabránit přímým dopadům realizace záměru na biotopy a jednotlivé dřeviny mimo rámec nezbytně dotčené plochy.

- II.2) Cílem je minimalizovat vlivy fáze výstavby na zvláště chráněné druhy organismů a zajistit jejich účinný transfer z rizikových míst v souladu s udělenou výjimkou dle ZOPK.
- II.3) Cílem je zajištění dodržování podmínek stanoviska a zájmů ochrany přírody, jejichž dotčení se může projevit až v průběhu realizace záměru, přímo v terénu a v podrobnosti, která nemůže být ošetřena na úrovni správních řízení.
Konkrétní povinnosti a možnosti biologického dozoru nad rámec tohoto stanoviska budou stanoveny v rámci výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů.
- II.4) Cílem je zajistit kontrolu dodržování podmínek tohoto stanoviska a ochrany zájmu v kompetenci krajského úřadu přímo osobami podílejícími se na realizaci záměru.
- II.5) Cílem je ochrana jednotlivých půdních horizontů před promísením v zájmu jejich pozdějšího využití respektujícího základní stratifikaci půdních vrstev.
- II.6) Podmínka vychází z dokumentace a jejím cílem je limitovat plošný rozsah okamžitých zásahů do terénu, degradačních procesů v deponovaných skrývkových půdách a umožnit postupnou rekultivaci vytěžených ploch, čímž se sníží celkové dopady záměru na ekosystémové služby krajiny.
- II.7) Podmínka vychází z dokumentace a jejím cílem je ochrana obydlého území před působením stacionárních zdrojů hluku.
- II.8) Cílem podmínky je snížení míry strukturální a biologické degradace deponovaného humusového horizontu a zajištění co nejrychlejší funkčnosti protierozních opatření.
- II.9) Cílem je ochrana dřevin v blízkosti těžby a stavbami dotčených ploch.
- II.10) Cílem je ochrana půd mimo přímo dotčenou plochu proti nadměrnému narušení půdní struktury a vegetačního krytu.
- II.11) Podmínka vychází z dokumentace a ze zákonných povinností omezování prašnosti, při současném vyloučení kontaminace povrchových a podzemních vod látkami používanými pro omezení prašnosti.
- II.12) Cílem je snížit riziko šíření nepůvodních invazních druhů na záměrem narušených plochách, které jsou obecně vhodným prostředím biologických invazí.
- II.13) Cílem je minimalizovat dopady záměru na režim podzemních vod.
- II.14) Cílem je eliminace vlivu na zdraví obyvatel zvýšením hlukové zátěže v místech již nyní nadlimitně zatížených hlukem.
- III.1) Cílem je ověření závěrů hlukové studie a funkčnosti navržených protihlukových opatření, a to za podmínek blízkých maximálně povolenému objemu denní expedice.
- III.2) Cílem je zajistit dlouhodobou funkčnost systému hospodaření se srážkovými vodami.
- III.3) Podmínka propojuje okamžitá zjištění a výstupy monitoringu s postupy při pravidelném provozu záměru a zajišťuje co nejrychlejší vyloučení či zmírnění nepředpokládaných negativních vlivů.
- III.4) Přirozené nálety dřevin jsou obvykle vitálnější a mají lepší perspektivu dlouhodobého prospívání v daných podmínkách. Jedná-li se o nálety druhů regionálně původních a s dobrou adaptabilitou vůči dopadům změny klimatu, je proto výhodnější respektovat přirozenou sukcesi a nepotlačovat tyto nálety za účelem podpory záměrně vysazených dřevin.
- III.5) Cílem podmínky je eliminace negativního vlivu záměru působením zdrojů hluku a světelného záření v nejcitlivějších časových periodách.
- III.6) Podmínka vychází z dokumentace a ze zákonných povinností omezování prašnosti. Cílem je minimalizace negativních vlivů prašnosti na obyvatele i přírodní společenstva v dotčeném území.
- III.7) Podmínka je stanovena z důvodu ochrany podzemních vod v ochranném pásmu vodního zdroje před případnou kontaminací v důsledku nechtěného úniku provozních kapalin

- a zamezení zanášení průlinových prostor v podzemní zvodni jemnými částicemi z prání šterkopísku.
- III.8) Dokumentace připouští lokálně významné snížení infiltrační kapacity půd v místě ukládání kalů, z hlediska hydrologických funkcí dotčeného území však tento vliv nepovažuje za významný. Celková plocha uložení kalů však dle dokumentace bude zabírat cca 7 ha při mocnosti vrstvy kalů 3 m. Tím by došlo na ploše 7 ha k omezení infiltrační kapacity, a tedy i vodní retenční kapacity půd. To dle názoru příslušného úřadu nelze považovat za nevýznamný vliv na hydrologické funkce krajiny (byť bez významného vlivu na doplňování podzemních vod z hlediska dotčeného vodního zdroje).
- Tento negativní vliv lze technicky snadno omezit úpravou technologie ukládání kalů, kterou bude docíleno přerušení souvislé polohy jemných kalových částic polohami hrubozrnných hornin hlušiny. Dokumentace na str. 57 uvádí, že během exploatace ložiska bude skryto celkem 211 968 m³ hlušiny (tzv. „skryvky ostatní“, tj. bez skryvky ornice), z toho 138 202 m³ v první etapě, která bude odděleně ukládána na jednotlivé deponie. Je proto zřejmé, že množství hlušiny použitelné pro daný účel bude dostatečné.
- III.9-13) Podmínky minimalizují riziko kontaminace podzemních vod provozními kapalinami.
- III.14) Cílem je snížení celkového množství škodlivých látek, se kterými se bude v prostoru pískovny manipulovat.
- III.15) Dokumentace původně navrhovala používání flokulantů, které však měly na základě dostupných studií prokázané a potenciální negativní dopady na životní prostředí a zdraví obyvatel. Na základě tohoto zjištění doplněná dokumentace sama navrhuje prací proces bez použití flokulantů. Podmínka zdůrazňuje nemožnost používání škodlivých látek mimo jiné z důvodu ochrany vod v ochranném pásmu vodního zdroje.
- III.16), III.17) Cílem je zajistit podmínky pro možnost okamžitého odstranění havarijního úniku škodlivých látek.
- III.19) Cílem podmínky je ochrana ekotonálního biotopu na hranici lokálního biocentra.
- III.20) Cílem je ochrana potenciálně vznikajících ohnisek biodiverzity, pokud jejich existence nebude v kolizi s provozními potřebami záměru, a jejich případné využití v rámci průběžné rekultivace vytěžených etap.
- III.21) Aktivní pískovny se často stávají stanovištěm ohrožených druhů. V případě nemožnosti ponechání těchto organismů v místě jejich výskytu je nutné zajistit odborný záchranný transfer.
- IV.1-4) Podmínky vycházejí z opatření navržených dokumentací. Cílem je sledování a vyhodnocení vlivu záměru na podzemní a povrchové vody, včetně ekologicky cenného biotopu vázaného na plošný vývěr podzemních vod v záměrem dotčené oblasti.
- IV.5) Cílem podmínky je sledování vývoje stavebního stavu objektů podél záměrem dotčených komunikací a vyhodnocení případného vlivu záměru za účelem stanovení případných nápravných opatření.
- IV.6) Cílem je sledování a regulace výskytu nepůvodních invazních druhů.
- IV.7) Cílem je zajištění prospívání vysazených dřevin.
- IV.8) Cílem je ověřit reálnou funkčnost a efektivitu opatření proti erozi půdy a na podporu hydrologických funkcí krajiny.
- IV.9) a 10) Cílem podmínky je zajistit průběžnou kontrolu výstupů monitoringu, jako zpráv vypovídajících o stavu a vývoji relevantních složek životního prostředí v okolí záměru, na jejichž základě mohou příslušné orgány státní správy uložit případná opatření proti vzniku významných škod na životním prostředí.

Dále je cílem zajistit vypracování souhrnného vyhodnocení prováděných monitoringů. Souhrnné vyhodnocení stavu a vývoje sledovaných ukazatelů je v zájmu ověření předpokladů použitých při hodnocení vlivů záměru na životní prostředí, stejně jako ověření reálné účinnosti opatření pro zmírnění a kompenzaci negativních dopadů záměru. V rámci závěrů tohoto vyhodnocení je možné navrhnout nezbytná doplňková opatření, která mohou být následně příslušnými orgány ochrany životního prostředí uložena jako opatření k nápravě nevyhovujícího stavu z hlediska zákonných zájmů.

- V.1), V.2) Podmínky vycházejí navržené rekultivace doplněnou dokumentací. Cílem je upřesnění způsobu rekultivace z pohledu respektování přirozené sukcese při současné kontrole výskytu a likvidace případných nepůvodních invazních druhů.
- V.3) Cílem podmínky je uvedení ploch dotčených stavbou odběrného místa a přírodního potrubí do přírodě blízkého stavu s maximálním využitím přirozené sukcese.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti (včetně příslušných podmínek stanoviska)

Dle § 3 zákona se posuzují „*vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti.*“.

Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí byly na základě předložených podkladů v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí vyhodnoceny jako akceptovatelné s tím, že pro minimalizaci potenciálně významných vlivů jsou tímto stanoviskem formulovány odpovídající podmínky.

Na základě dokumentace, doplněné dokumentace, posudku a obdržených vyjádření, uplatněných v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, se příslušný úřad ztotožnil s navrženým souhlasným stanoviskem dle posudku (s rozdíly vypořádanými v odůvodnění závazného stanoviska) a dospěl k závěru, že negativní vlivy posuzovaného záměru nepřesahují míru stanovenou platnými právními předpisy. Předmětný záměr tak lze při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat. V rámci hodnocení byl vyloučen vliv na Evropsky významné lokality soustavy NATURA 2000.

Při hodnocení vlivů záměru bylo shledáno potenciální kumulativní působení s jinými záměry v území, zejména s obslužnou dopravou těžby ložiska Pertoltice a provozem závodu DGS Frýdlant.

Zahájení těžby v návaznosti na rozhodnutí správních orgánů je předpokládáno v rozmezí let 2026–2029. Ukončení je očekáváno do roku 2046. Termín ukončení je závislý na odbytu výrobků.

Při posuzování záměru byly hodnoceny následující vlivy:

Vlivy na obyvatelstvo

Kvalita ovzduší

Vlivy záměru na kvalitu ovzduší byly hodnoceny rozptylovou studií se zaměřením na znečišťující látky benzen, benzo(a)pyren, oxidy dusíku (imisní příspěvky NO₂) a prach (imisní příspěvky PM₁₀ a PM_{2,5}). Pro výpočet maximálních hodinových a denních příspěvků byl uvažován nejhorší možný stav (souběh skrývky, těžby a úpravy suroviny, nakládky kalů a expedice suroviny) – k souběhu těžby a skrývky může docházet v pozdějších fázích těžby, a to po dobu cca 40 dní v roce.

Dle výsledků rozptylové studie nejsou v předmětné lokalitě v současné době imisní limity pro znečišťující látky překračovány a nebudou překročeny ani v důsledku realizace záměru. Pouze v obci Frýdlant došlo dle modelu ČHMÚ k dosažení limitní hodnoty pro benzo(a)pyren, jehož zdrojem jsou pravděpodobně lokální topeniště. Koncentrace této znečišťující látky nebudou záměrem ovlivněny. Pro výpočet maximálních hodinových a denních příspěvků byl uvažován nejhorší možný stav (souběh skrývky a těžby).

Na základě zpracované rozptylové studie lze konstatovat, že imisní limity budou splněny a že záměr nebude mít významný negativní vliv na obyvatelstvo a veřejné zdraví z hlediska kvality ovzduší. Příspěvky záměru ke stávající úrovni znečištění, která je podlimitní, jsou velmi malé. Orgán ochrany ovzduší závěry rozptylové studie nezpochybnil.

Potenciálně významné navýšení prašnosti lze účinně snížit přijetím odpovídajících opatření zahrnutých do podmínek tohoto stanoviska.

Hluková situace

Na základě hlukové studie je zřejmé, že hlukové limity v území potenciálně dotčeném hlukem ze stacionárního zdroje budou splněny.

Z hlediska hlukové zátěže území dotčeného dopravou vyvolanou záměrem jsou již v současné době na několika místech hygienické limity překračovány. Záměr přináší příspěvek k hlukové zátěži v uvedených bodech v řádu desetin decibelů. Vzhledem k tomu, že na základě akustické studie je posouzení plnění, resp. neplnění hlukových limitů neprokazatelné, bylo v rámci podmínek stanoviska uloženo provádět ve dvou letech před zahájením těžby a ve dvou letech po zahájení těžby opakované měření hluku v místech s rizikem překročení hlukového limitu. Tato podmínka vychází mimo jiné z požadavku KHS Libereckého kraje.

Vlivy záměru na hlukovou situaci jsou krajskou hygienickou stanicí v současné době hodnoceny jako podmíněčně akceptovatelné.

Světelné znečištění

Potenciální dopady v oblasti světelného znečištění jsou účinně zmírněny podmínkou dodržení obecných zásad dle příslušné metodiky Ministerstva životního prostředí.

Vlivy záměru na obyvatelstvo a veřejné zdraví jsou na základě závěrů hodnocení zdravotních rizik o zdraví hodnoceny jako akceptovatelné, a to za předpokladu realizace stanovených zmírňujících opatření a ověření reálné hlukové zátěže dotčeného území.

Vlivy na přírodu a krajinu a její ekologické funkce

Krajinný ráz

Záměr vede ke snížení původní nivelety terénu na ploše plánované pískovny. V rámci hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz samostatnou přílohou dokumentace nebyly identifikovány žádné jedinečné znaky a charakteristiky dotčeného krajinného prostoru a i v případě ostatních znaků byla jejich cennost hodnocena v naprosté většině jako běžná.

Hodnocení vlivu na krajinný ráz v závěru konstatuje, že realizace záměru s sebou nepřinese trvalou zásadní změnu krajinné matrice, nebudou narušeny přirozené osy a dominanty krajiny. V delším časovém horizontu po rekultivaci dotčených ploch lze naopak očekávat pozitivní vliv na krajinné hodnoty.

V závěru je doporučeno odclonit pohled od silnice II/291.

Záměr je situován mimo zvláště chráněná území a významné krajinné prvky. Záměr se dotýká vymezeného lokálního biocentra ÚSES a leží v přírodním parku Peklo, významné negativní vlivy na tyto prvky však nejsou pravděpodobné, případně jsou vyloučeny dodržováním podmínek tohoto stanoviska.

Bylo provedeno též hodnocení vlivu dle § 67 ZOPK, kde byl záměr z hlediska krajinného rázu shledán jako akceptovatelný.

Biologická rozmanitost (fauna, flóra, biotopy)

V rámci dokumentace bylo provedeno hodnocení vlivu dle § 67 ZOPK, které hodnotí záměr jako akceptovatelný.

V území dotčeném záměrem ani v jeho navazujícím blízkém okolí nebyl zjištěn výskyt zvláště chráněných druhů rostlin. V dotčeném území byl zjištěn omezený výskyt zvláště chráněných druhů živočichů.

Plánovaný zásah lze považovat za destrukci části dotčených biotopů a jejich náhradu biotopy jinými. V okolí je však dostatečná kapacita obdobných stanovišť o rozloze několikanásobně větší, která zajišťuje přežití populací druhů na tato stanoviště vázaných. Přímo ničená stanoviště při tom nejsou ekologicky významná.

Podmínkami stanoviště je zmírněno negativní ovlivnění zjištěných zvláště chráněných druhů i obecných druhů fauny v ploše záměru. Biologická rozmanitost bude po ukončení těžby podpořena přírodě blízkým způsobem rekultivace, zahrnujícím zřízení mokřadu a navazujících travnatých a zalesněných ploch přírodního charakteru.

Z hlediska diverzity biotopů je těžba navrhována na území s antropogenními biotopy intenzivně obhospodařovaných polí a druhově chudých luk.

Na záměrem přímo dotčené plochy navazují lesní biotopy suchých acidofilních doubrav a hospodářských jehličnatých kultur, které mohou být záměrem ovlivněny nepřímo změnou vláhového režimu. Tento vliv by teoreticky mohl mít významné dopady především na biotop prameništěního mokřadu (helokrenu), nacházejícího se cca 140 m severozápadně od hranice záměru, ve směru svažujícího se terénu a částečně i proudění podzemních vod. S ohledem na skutečnost, že těžba nebude zasahovat ani pod úroveň maximální hladiny podzemní vody, lze předpokládat, že tento vliv bude nevýznamný a nevyvolá změny ekologických charakteristik dotčených biotopů. Vývoj množství i kvality podzemních a povrchových vod v potenciálně ovlivněném území bude sledován v rámci dlouhodobého monitoringu.

Riziko šíření nepůvodních invazivních druhů rostlin na obnažených plochách bude v průběhu provozu i rekultivace záměru minimalizováno dodržováním podmínek stanoviště.

Celkově jsou vlivy záměru na biologickou rozmanitost hodnoceny jako akceptovatelné, přičemž orgány ochrany přírody tyto závěry nerozporovaly.

Dlouhodobý vliv záměru na biologickou rozmanitost území bude spíše pozitivní, a to díky vytvoření pestřejší mozaiky abiotických ekologických podmínek a ponechání významné části dotčených ploch přirozené sukcesí.

Nezanedbatelné a lokálně významné negativní dopady na biotop říčky Lomnice může mít realizace alternativního odběrného místa přímo z koryta toku. Zvláště pak v případě realizace dnového odběrného objektu, kterým by došlo k destrukci dna koryta v délce nejméně cca 5 m na více než polovině šíře vlastního dna.

Lomnice je v dotčeném úseku dlouhým několik km přirozeným tokem, který vykazuje známky dynamického stranového vývoje koryta. Dokumentace předpokládá stabilní průběh koryta v místě navrženého odběrného objektu, nicméně z uvedených důvodů připouští, že v horizontu následujících 20ti let není možné vyloučit postupnou laterální erozi břehu, což by mohlo ohrozit funkčnost odběrného objektu. Případné zpevnění břehu v úseku odběrného objektu v přibližné délce 60 m by tento vývoj mohlo dle dokumentace omezit, nicméně potřebu takového zásahu dokumentace nepředpokládá.

Vzhledem k velice zachovalému, přírodnímu charakteru koryta, jsou veškeré zásahy, které by blokovaly další přirozený vývoj toku, nežádoucí. V rámci podmínek stanoviště je proto

důrazně upřednostněn odběr technologické vody z nivy. V případě zjištění závažných překážek takového řešení je možný odběr z koryta toku bez jeho opevnování, a to přednostně formou břehového odběrného objektu, který významně snižuje dopady na dno toku.

Migrační prostupnost krajiny

Záměr nepřetíná žádné významné migrační trasy (např. obojživelníků), z hlediska funkční kompozice krajiny je situován na zemědělsky intenzivně využívaných plochách mezi lesními porosty a komunikací II. třídy, kde nebude tvořit významnou překážku pohybu živočichů krajinou. Z uvedených důvodů se nepředpokládá ovlivnění migrační prostupnosti krajiny záměrem.

Noční osvětlení

Dokumentace předpokládá umělé osvětlení záměrem dotčených ploch. V takovém případě by nevhodně nastavené osvětlení mohlo vyvolávat významné negativní vlivy na biotopy v bezprostředním okolí záměru a neúměrně zvyšovat světelné znečištění krajiny. Stanovisko proto formuluje podmínku, která tomuto riziku předchází. Záměr zároveň nebude provozován v nočních hodinách.

Soustava Natura 2000

Záměr je situován mimo evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Významný negativní vliv záměru na soustavu Naturu 2000 byl stanoviskem příslušného orgánu ochrany přírody vyloučen.

Podzemní a povrchové vody, vláhové poměry, hydrologické funkce krajiny

Vláhové poměry budou ovlivněny ztrátou vegetačního pokryvu půdy a odtěžením hornin. Dojde tak ke snížení vodní retenční kapacity krajiny o část objemu srážek, která by byla zdržena v průlinových prostorech hornin, v lokálních zavěšených zvodních (viz hydrogeologický průzkum), v organické složce půdy a odčerpána vegetací a dalšími živými organismy.

V dlouhodobém horizontu bude tento negativní vliv na vodní retenční kapacitu krajiny a její hydrologické funkce snížen navrácením skryté zeminy na rekultivované plochy a obnovením bylinného pokryvu, částečně pak bude kompenzován zalesněním 55 % výměry dotčené plochy.

Vlivy na podzemní a povrchové vody byly odborně vyhodnoceny hydrogeologickým posudkem, který je hodnotí jako nevýznamné. Doplnění podzemních vod základní zvodně bude v důsledku výše uvedených vlivů záměru intenzivnější, neboť nebude docházet ke ztrátám vody evapotranspirací a dýcháním.

Úroveň hladiny podzemní vody se v povodí Řasnice a Lomnice na dotčeném území pohybuje v rozmezí nadmořských výšek 363 m až 368 m, s výkyvy do 370 m n.m. Báze lomu je projektována na úrovni 372 m n.m. Těžba tedy bude probíhat nejméně 2 nad hladinou podzemní vody a kvantitativní ovlivnění podzemních vod je nepravděpodobné.

Vodoprávní úřad Městského úřadu ve Frýdlantě upozornil na skutečnost, že záměr je situován v ochranném pásmu III. st. vodního zdroje Řasnice, kde je zakázáno umísťovat stavby, u nichž nelze spolehlivě vyloučit znečištění vod.

Česká inspekce životního prostředí však ve svém vyjádření předpokládá, že při dodržení dokumentací navržených opatření, která jsou podmínkami stanoviska ještě zpřísněna, bude riziko kontaminace vodního zdroje dostatečně minimalizováno.

V rámci posuzování vlivů podle zákona jsou hodnoceny identifikované vlivy záměru na životní prostředí, tedy i na podzemní vody. Z tohoto pohledu je podstatná velikost vlivu. Posouzení případného nesouladu záměru s rozhodnutím, kterým bylo vyhlášeno ochranné pásmo vodního zdroje, je v kompetenci příslušného vodoprávního úřadu. V tomto smyslu příslušný úřad stanovil podmínku dodržení minimálního výškového rozdílu báze těžby nad hladinou podzemní

vody v hodnotě 2 m, což je o 0,5 m více než navrhuje zpracovatelka posudku. V případě nepředvídatelné kontaminace půdy provozními kapalinami tak bude k dispozici dostatečný prostor pro včasné odtěžení kontaminovaných vrstev.

Předložený hydrogeologický posudek uvádí, že nejbližší vodní zdroje se nacházejí v povodí Řasnice ve vzdálenosti nejméně 200 m od dobývacího prostoru. Lokální vodní zdroje v obci Raspenava se nacházejí v povodí Lomnice ve vzdálenosti více než 2,5 km od dobývacího prostoru a ve městě Frýdlant v povodí Smědě a Řasnice, ve vzdálenosti více než 3 km od dobývacího prostoru. Hydrogeologický posudek považuje riziko kontaminace vodních zdrojů za nevýznamné a doplňuje, že riziko znečištění podzemních vod v důsledku poškození nebo havárie těžebních strojů a dopravních prostředků v pískovně, nacházející se několik set m od vodních zdrojů, je podstatně menší, než při havárii zemědělských či lesnických strojů a dopravních prostředků pohybujících se přímo v okolí vodních zdrojů a vodních toků.

Na základě požadavku příslušného úřadu bylo v rámci dopracování dokumentace přehodnoceno použití flokulačních činidel a bylo ustoupeno od původně navrhovaného použití činidel, která mohou vyvolávat negativní dopady na životní prostředí. Negativní vlivy vlastního technologického procesu se proto nepředpokládají.

Pro zamezení znečištění podzemních vod byla stanovena v podmínkách stanoviska eliminační opatření.

Záměr vyžaduje odběr povrchové, resp. mělké podzemní vody ve výši průměrně 5 l/s, max. 100 tis. m³/rok, a to buďto přímo z koryta říčky Lomnice, nebo preferovaným způsobem z mělkých podzemních vod v nivě Lomnice. Uvedené množství nepředstavuje významný vliv z hlediska minimálních průtoků v Lomnici ($Q_{364} = 137$ l/s), ani z hlediska rychlosti doplňování podzemních vod v nivě Lomnice.

Vlivy na ovzduší a klima

Významné vlivy záměru na klima nebyly zpracovatelem dokumentace ani zpracovatelkou posudku shledány.

Plošně i objemově významným odtěžením půdy dojde k uvolnění neupřesněného množství CO₂ v důsledku zrychlené dekompozice organického materiálu. Tyto procesy však budou časově omezené, protože dojde k rychlému uložení a zatrávnění sejmutých půd, čímž se obnoví původní půdní pokryv.

V rámci rekultivace dojde k zalesnění zhruba 55% výměry dotčených pozemků (celkem 13,55 ha), zbylé plochy budou navraceny do ZPF ve formě trvalých travních porostů. Přírodě blízké lesy, které nejsou obhospodařovány holosečně, jsou odbornými studii považovány za biotopy s trvalou fixací části uhlíku procházejícího jejich látkovými cykly. Taková podoba výsledných lesních porostů na rekultivované ploše je zajištěna dodržením podmínek tohoto stanoviska. Z hlediska uhlíkového cyklu tedy bude cca 45 % plochy navraceno do relativně původní funkční podoby, 55 % plochy bude následně trvale působit jako úložiště vzdušného uhlíku.

Z hlediska spalování fosilních paliv těžebními stroji a vyvolanou dopravou je nutné brát v potaz skutečnost, že nerealizací záměru by nedošlo k omezení poptávky po štěrkopísku, a tím ani ke snížení intenzity jeho exploatace a dopravy. Snížením rovnoměrnosti plošného rozmístění zdrojů štěrkopísku by naopak mohlo dojít k prodloužení zásobovacích tras, a tím i k mírnému zvýšení souvisejících emisí skleníkových plynů z jeho transportu.

Příslušný úřad se z uvedených důvodů ztotožňuje se závěry dokumentace i posudku, okamžité negativní dopady záměru na bilanci skleníkových plynů budou v delším časovém horizontu kompenzovány výsadbou přírodě blízkého lesa, který bude působit jako fixátor vzdušného uhlíku (potažmo CO₂).

Negativní vlivy na mikroklimatické podmínky změnou klimaticky aktivního povrchu budou v delším časovém horizontu kompenzovány vytvořením směsi lesních, lučních a mokřadních biotopů na původní ploše intenzivně využívaných luk a polí. Z hlediska klimatických funkcí krajiny v podobě zmírňování extrémních projevů klimatu tedy bude mít záměr dlouhodobě vliv spíše pozitivní.

V době provozu zařízení budou hlavním negativním vlivem realizace záměru emise prachových částic a emise ze spalování pohonných hmot z dopravy. Pro posouzení jejich množství a šíření byla zpracována rozptylová studie. Dle závěrů studie se jedná o zanedbatelný negativní vliv, neboť imisní příspěvky předmětného záměru jsou zanedbatelné s výjimkou příspěvku krátkodobých imisních koncentrací, kde jsou vlivy hodnoceny i tak jako malé.

Celkově jsou vlivy záměru na ovzduší hodnoceny jako akceptovatelné. Potenciál emisí prachových částic je minimalizován podmínkami tohoto stanoviska.

Vlivy na půdu, horninové prostředí a georeliéf

Záměr vyžaduje dočasný i trvalý zábor zemědělské půdy v rozsahu cca 24,72 ha v posuzované etapě. Největší část záboru zemědělských půd připadá na půdy III. třídy ochrany (cca 14,54 ha), dále jsou zastoupeny půdy V. (9,75 ha) a IV. třídy ochrany (0,43 ha). Půdy nejlepších bonitních tříd nejsou na dotčené ploše zastoupeny.

Vlivy záměru na půdu jsou dokumentací i posudkem hodnoceny jako významné, ale akceptovatelné.

Ministerstvo životního prostředí, jako příslušný orgán ochrany ZPF nemělo vůči záměru žádné zásadní výhrady.

Negativní vliv na vlastnosti skrývkových půd bude mít jejich dlouhodobé skladování ve vysokých vrstvách. Vzhledem k množství těchto půd je však jejich rozprostření do nižších vrstev problematické a těmto vlivům tedy nelze v praxi zcela zabránit. Negativní dopady budou sníženy zatravněním dočasně uložených půd, průběžnou kontrolou a likvidací případných invazních druhů a co nejdříve navrácením skrytých půd na rekultivované plochy v rámci průběžné etapizace záměru v souladu s podmínkami stanoviska.

Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

Vlivy záměru na hmotný majetek, historické a kulturní památky a architektonické památky v území jsou v dokumentaci hodnoceny jako nulové. Zpracovatel dokumentace s odkazem na metodické vyjádření MŽP nehodnotil vliv záměru na dopravní propustnost komunikací a jejich stav, stejně jako stavební stav budov podél veřejných dopravních cest. Doplněná dokumentace však bere v potaz podmínku Aktualizované Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (*“Nepovolovat otvírku ložisek tam, kde bude dopravou těženého materiálu docházet k přetěžování dopravní sítě, zejména komunikací vedoucích obytnou zástavbou, ...”*) a navrhuje do doby zprovoznění obchvatu města Frýdlant omezení nejvyšší denní expedice vytěžené suroviny na 70 jízd za den, což odpovídá hmotnosti suroviny 1 000 t. Toto omezení je součástí podmínek stanoviska.

Zpracovatelka posudku na základě konzultace s Centrem dopravního výzkumu Brno konstatovala, že z hlediska dopravní propustnosti není dle názoru CDV Brno kapacita silnice I/13 vyčerpána a záměr je tedy z hlediska dopravního zatížení území akceptovatelný. V centru města se projevil nárůst intenzit mezi sčítáními 2016 - 2020, ale tyto hodnoty sčítání jsou poměrně hluboko pod normovanou intenzitou 10 tis. vozidel/den. Z dopravního pohledu nárůst počtu nákladních vozidel nemá zásadní dopad na intenzity dopravy v dané lokalitě. Situaci by významně napomohla realizace plánovaného obchvatu Frýdlantu.

Pro omezení negativního vlivu na propustnost komunikací, hmotný majetek a na hlukovou zátěž podél komunikací byla stanovena podmínka prověření stavebního stavu objektů v kritických místech, zejména podél nábřeží ve Frýdlantu, a podmínka poskytnutí součinnosti při stanovení diagnostiky silnic.

Kumulace vlivů záměru s jinými stávajícími nebo povolenými záměry

Kumulace vlivů může nastat v případě obslužné dopravy se záměry těžby v Pertolticích a provozem podniku DGS Frýdlant. Kumulativní vliv s těmito záměry na hlukovou situaci podél dotčených komunikací byl dokumentací hodnocen (vizte výše). Jiné kumulativní vlivy nejsou dle dokumentace i posudku pravděpodobné.

Vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví přesahující státní hranice

Záměr svým vlivem nepřesáhne hranice České republiky, ani při nestandardních stavech a haváriích.

Zranitelnost záměru vůči dopadům změny klimatu

Záměr je v tomto smyslu zranitelný v oblasti zásobování technologickou vodou. Její nedostatek by z pohledu vlivů na životní prostředí měl dopady především na opatření snižující prašnost (mlžení, očista dopravních prostředků). Záměr předpokládá recyklaci používané vody a akumulaci technologické vody, přičemž podmínkou tohoto stanoviska je zajištěna akumulace dostatečného množství vody pro překlenutí případných období se sníženou vydatností zdroje.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí

Záměr je navržen jako invariantní, což znemožňuje vyhodnocení alternativ z hlediska nejvýhodnějšího proveditelného řešení. Na základě požadavků na dopracování dokumentace však byl záměr upraven tak, aby technicky proveditelným způsobem snižoval negativní dopady na životní prostředí.

V zájmu další minimalizace negativních vlivů byly stanoveny podmínky realizace záměru, při jejichž dodržení je záměr z hlediska dopadů na životní prostředí akceptovatelný.

Pořadí variant

Záměr je předložen v jediné variantě.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci

Príslušný úřad obdržel k dokumentaci v původním znění vyjádření od následujících subjektů:

- Vnitřní sdělení, odbor silničního hospodářství, ze dne 16. 12. 2022
- Vnitřní sdělení, odbor územního plánování a stavebního řádu, ze dne 6. 12. 2022
- Vnitřní sdělení, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, ze dne 8. 12. 2022
- Vnitřní sdělení, odbor zdravotnictví, ze dne 14. 12. 2022
- Krajská hygienická stanice Libereckého kraje, se sídlem v Liberci, ze dne 2. 1. 2023
- Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec, ze dne 20. 12. 2022
- Městský úřad Frýdlant, odbor stavební a životního prostředí, ze dne 29. 12. 2022
- Ministerstvo životního prostředí ČR, OVSS5 Liberec, ze dne 21. 12. 2022
- Obvodní báňský úřad pro území krajů Libereckého a Vysočina, ze dne 20. 12. 2022
- Město Frýdlant, ze dne 28. 12. 2022

K doplněné dokumentaci byla doručena vyjádření od následujících subjektů:

- Vnitřní sdělení, odbor územního plánování a stavebního řádu, ze dne 18. 7. 2023
- Vnitřní sdělení, odbor zdravotnictví, ze dne 24. 7. 2023
- Krajská hygienická stanice LK, se sídlem v Liberci, ze dne 11. 8. 2023
- Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec, ze dne 9. 8. 2023
- Městský úřad Frýdlant, odbor stavebního úřadu a životního prostředí, ze dne 10. 8. 2023
- Ministerstvo životního prostředí, OVSS Sever, ze dne 10. 8. 2023
- Povodí Labe, s.p., ze dne 3. 8. 2023
- Obec Krásný Les, ze dne 10. 8. 2023
- Město Frýdlant, ze dne 11. 8. 2023

Veřejnost se k dokumentaci nevyjádřila.

Veřejné projednání

Na základě ustanovení § 17 odst. 1 zákona bylo příslušným úřadem nařízeno veřejné projednání z důvodu obdržení odůvodněného nesouhlasných vyjádření města Frýdlant a obce Krásný Les. Veřejné projednání se konalo 11. 9. 2023 od 16.00 do 17.31 hodin v budově Kina Frýdlant, Tyršova 1077, 464 01 Frýdlant.

Stručné vypořádání obdržených vyjádření k dokumentaci: Vypořádání neobsahuje připomínky, které nevyjadřovaly nesouhlas se záměrem, či neakcentovaly významné negativní vlivy záměru, případně nepožadovaly splnění podmínek nad rámec dokumentací navržených opatření. Podrobně jsou připomínky, včetně souhlasných, vypořádány v posudku.

Krajská hygienická stanice Libereckého kraje (dále jen „KHS“)

K doplněné dokumentaci, která zahrnuje návrh protihlukových opatření, KHS požadovala ve fázi realizace záměru splnění následujících podmínek:

- 1) *Měření hluku ověřit zajištění nulového příspěvku záměru ze stacionárních zdrojů hluku uplatňovanými protihlukovými opatřeními v nejexponovanějším chráněném venkovním prostoru stavby objektu k bydlení.*
- 2) *Realizaci protihlukových opatření uvedených v akustické studii pro referenční body RB 122 a RB 210 představující v současné době chráněný venkovní prostor stavby č.p. 790 Komenského, Frýdlant a chráněný venkovní prostor stavby č.p.135, Dětrichov.*

Vypořádání příslušného úřadu

Uvedené podmínky jsou zapracovány do podmínek stanoviska (podmínka č. III.1).

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy SEVER (dále jen „MŽP“)

Ministerstvo preferuje navrhovaný „přírodě blízký“ způsob rekultivace pískovny a zároveň upozorňuje, že pro udělení souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) je třeba v souladu s ustanovením § 4 zákona, kde jsou uvedeny zásady plošné ochrany ZPF, prokázat v té době aktuální nezbytnost tohoto odnětí zemědělské půdy pro nezemědělské účely, tj. v tomto konkrétním případě zejména nemožnost saturovat potřebu suroviny dostatečnou zásobou a výrobní kapacitou v okolních pískovnách.

Vypořádání příslušného úřadu

Rekultivace přírodě blízkým způsobem je zahrnuta do podmínek stanoviska, otázka prokázání nezbytnosti odnětí půd ze ZPF bude řešena v řízení o odnětí půd ze ZPF.

„Plán otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska šterkopísku v dobývacím prostoru Krásný Les I“
– Závazné stanovisko k posouzení vlivů záměru na životní prostředí

Česká inspekce životního prostředí, OI Liberec (dále jen „ČIŽP“)

Z hlediska ochrany vod považujeme za rizikovou lokalizaci ložiska v PHO vodního zdroje Frýdlant-Řasnice (ochranné pásmo stanoveno rozhodnutím RŽP/2/0985/94/Hd-235).

V předložené doplněné dokumentaci jsou uvedena opatření, jejichž dodržování by mělo toto riziko minimalizovat. Při jejich striktním dodržování nemáme z hlediska ochrany vod další připomínky.

Vypořádání příslušného úřadu

Příslušný úřad se ztotožňuje s názorem ČIŽP, že při realizaci navržených opatření a podmínek uložených tímto stanoviskem je riziko minimalizováno a významnější kontaminace vodního zdroje je nepravděpodobná. Oproti opatřením navrženým dokumentací stanovisko podmínky z hlediska ochrany podzemních vod ještě mírně zpřísňuje.

Obec Krásný Les

Obec Krásný Les nesouhlasí s expedicí suroviny po železnici vedoucí obcí.

Vypořádání příslušného úřadu

Uvedený způsob expedice není navrhovanou variantou.

Povodí Labe, s.p.

Povodí Labe, s.p., upozorňuje, že odběrný objekt, nátokové potrubí, čerpací stanice a příslušná část výtlačného řadu se nachází v zátopě zásobního prostoru uvažované nádrže na toku Lomnice. Doporučujeme tuto skutečnost vzít do úvahy při posuzování předmětného záměru.

Vypořádání příslušného úřadu

S připomínkou se ztotožňuje, nicméně případná kolize obou záměrů nepředstavuje rizika pro životní prostředí, ale pouze pro oznamovatele. V procesu posuzování vlivů na životní prostředí proto není nutné se touto otázkou zabývat.

Město Frýdlant, ze dne 11. 8. 2023

Město Frýdlant nesouhlasí s vypořádáním některých svých připomínky k dokumentaci v původní podobě. Nadále požaduje:

- 1) provedení diagnostiky dotčených komunikací,
- 2) dopravu suroviny po železnici,
- 3) reálné vyhodnocení hlukové zátěže na předpokládané dopravní zatížení především na kruhové křižovatce ulic Žitavská x Liberecká (stanovisko KHS považuje za nedostatečné),
- 4) podrobnější rozbor souladu záměru s dílčími cíli Zásad územního rozvoje Libereckého kraje (dále jen ZÚR), týkajícími se především rozvojového potenciálu dotčeného území, se kterými je dle názoru města záměr v rozporu.

Vypořádání příslušného úřadu

Ad 1) Zpracování diagnostiky komunikací je odpovědností vlastníka komunikací. Odpovědnost vlastníka za stavební stav komunikací a případné následky špatného stavu vyplývá např. z § 27 odst. 4 zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích („*Vlastník dálnice, silnice, místní komunikace nebo chodníku je povinen nahradit vlastníkům sousedních nemovitostí škody, které jim vznikly v důsledku stavebního stavu nebo dopravně technického stavu těchto komunikací; ...*“). Stavebním stavem komunikace se při tom podle § 26 odst. 3 téhož zákona rozumí její „*kvalita, stupeň opotřebení povrchu, podélné nebo příčné vlny, výtluky, které nelze odstranit běžnou údržbou, únosnost vozovky, krajnic, mostů a mostních objektů a vybavení pozemní komunikace součástmi a příslušenstvím.*“. Nicméně v případě

prokazatelného zavinění závadného stavu komunikace, je původce závady povinen vlastníku komunikace uhradit její opravy (§ 28 odst. 2 citovaného zákona o pozemních komunikacích).

Požadavek a připomínky města však byly zohledněny podmínkami závazného stanoviska. Intenzita dopravního zatížení komunikací provozem záměru a její rozložení v čase bude projednáno se správcem komunikací a stav objektů podél dotčených komunikací bude v době existence záměru pravidelně monitorován a vyhodnocován z hlediska možného vlivu dopravy (podmínky č. I.2, I.3, IV.5).

Ad 2) Posouzení proveditelnosti dopravy suroviny po železnici, které je samostatnou přílohou dokumentace, bylo příslušným úřadem požadováno a je dle jeho názoru zpracováno dostatečně podrobně a objektivně. Byť příslušný úřad souhlasí s tím, že doprava surovin po železnici je v obecné rovině ekologicky výhodnější, souhlasí zároveň s dokumentací, že praktická rentabilita (nejen z ekonomického pohledu) klesá se zkracující se vzdáleností přepravy. S ohledem na hustotu zdrojů šterkopísku v ČR a logickou snahu zákazníků dovážet ho z co nejmenší vzdálenosti, převažují logistické komplikace nad energetickou výhodností vlastní přepravy na jednotku vzdálenosti. S ohledem na omezenou nabídku překladišť by také značná část ujeté vzdálenosti musela být realizována i tak po silnici, čímž by se ekologická efektivita dále snižovala.

Vybudování vlastní infrastruktury pro přesun vytěženého materiálu na veřejnou železniční síť by vyvolalo další negativní dopady na životní prostředí, které by opět snížily smysluplnost tohoto řešení.

Ve smyslu naplnění účelu zákona a procesu posuzování vlivů na životní prostředí má proto příslušný úřad otázku vyřazení této varianty dopravy za dokumentací dostatečně vypořádanou.

Ad 3) Vyhodnocení vlivů na dopravní zátěž města a na hlukovou situaci je v akustické studii a v dokumentaci provedeno, přičemž KHS závěry po doplnění protihlukových opatření nezpochybnila. Podmínila však svůj souhlas ověřením funkčnosti navržených opatření. To je zapracováno do podmínek stanoviska (podmínka č. III.1).

Dle vyjádření odboru regionálního rozvoje a evropských projektů, Krajského úřadu Libereckého kraje, který je pořizovatelem Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje, je předkládaný záměr v souladu s Aktualizací Regionální surovinové politiky LK

Ad 4) Samotný nesoulad záměru s územně plánovací dokumentací (dále jen „ÚPD“), tedy i s dílčími cíli ZÚR, nezakládá a priori věcný důvod pro potenciál vzniku významných negativních vlivů na životní prostředí. Posuzují se potenciální reálné dopady záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Z tohoto důvodu také posouzení samotného souladu s ÚPD není zákonem definováno jako předmět procesu posuzování, byť se jedná o přílohu dokumentace.

Posouzení souladu s ÚPD proběhne nezávisle na posuzování záměru podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Městský úřad Frýdlant, odbor stavebního úřadu a životního prostředí (dále jen „MÚF“)

Z hlediska silničního správního úřadu:

Záměr bude mít negativní vliv na silnice (nárůst zatížení nákladní dopravou), po kterých bude dobývací prostor přístupný (silnice ev. č. I/13 a II/291), zákon o pozemních komunikacích však nelegitimuje MÚ Frýdlant, odbor dopravy, silniční správní úřad, k vyjádření se k tomuto záměru.

MÚF, odbor dopravy, bude následně povolovat připojení nové přístupové komunikace k silnici II. třídy. Na základě provedených vlečných křivek je minimální potřebná šířka vozovky 7,0 m, s dostatečným rozšířením křižovatkového oblouku v místě připojení.

Vypořádání příslušného úřadu

Z hlediska zatížení komunikací příslušný úřad odkazuje na vypořádání připomínky města Frýdlant. Připomínka k přípojné komunikaci je vztažena k navazujícímu řízení, kdy bude konkretizována na základě projektového řešení. Připomínka je zapracována do podmínek stanoviska.

Z hlediska úřadu územního plánování:

Je třeba respektovat všechny relevantní požadavky (zásady, kritéria pro rozhodování apod.) vyplývající z platné Politiky územního rozvoje ČR a Zásad územního rozvoje Libereckého kraje – územní střety se zájmy ochrany přírody a krajiny; potřeba a veřejný zájem na nové otírce ložiska ve vztahu ke kvalifikovaně upřesňovaným potřebám využívání nerostných zdrojů šterkopísků ve vazbě na regionální surovinovou politiku; posouzení dopadů vyvolané dopravy na stávající stav silniční sítě.

Vypořádání příslušného úřadu

Z pohledu posuzování vlivů na životní prostředí byly potenciální reálné střety se zájmy ochrany přírody a krajiny posouzeny, pro identifikované negativní dopady byla podmínkami stanoviska uložena zmírňující a kompenzační opatření, při jejichž realizaci je záměr akceptovatelný.

Posouzení převažujícího veřejného zájmu není zákonnou součástí procesu posuzování podle zákona, příslušný úřad k němu tedy není kompetentní. Nicméně ložiska uváděná v Aktualizované Regionální surovinové politice k nahrazení předmětným ložiskem (Grabštejn a Chotyně 2-Václavice) budou dle konzultace s Obvodním báňským úřadem pro území krajů Královéhradeckého, Pardubického, Libereckého a Vysočina dotěžena v horizontu jednotek let. Při tom příslušný úřad upozorňuje, že uvedená koncepce není závazným dokumentem, kterým by se muselo řídit rozhodování ve správních řízeních.

Jak vyplývá z vyjádření MŽP, veřejný zájem na otevření nového ložiska bude hodnocen v souladu se zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu v rámci řízení o vynětí půd ze ZPF. Naplnění veřejného zájmu je také podmínkou udělení výjimky z ochrany zvláště chráněných druhů podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Naplnění veřejného zájmu tedy bude posouzeno ve dvou řízeních podle zvláštních zákonů, nezávisle na posuzování podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, který kritérium veřejného zájmu neobsahuje.

Zatížení komunikací je podrobněji komentováno výše ve vypořádání připomínek města Frýdlant.

Posouzení formálního souladu s ÚPD není součástí procesu posuzování vlivů podle zákona a bude podrobněji řešeno v navazujícím řízení. Nicméně příslušný úřad v této souvislosti upozorňuje, že odbor územního plánování a stavebního řádu, Krajského úřadu Libereckého kraje, jako pořizovatel ZÚR, neshledal nesoulad záměru se ZÚR.

Vyjádření je v dalších otázkách podrobněji vypořádáno v posudku.

Z hlediska zájmů chráněných vodním zákonem:

Záměr je situován v ochranném pásmu vodního zdroje Řasnice a je dle předložené PD v přímém rozporu s rozhodnutím o stanovení ochranného pásma 2. a 3. stupně vodního zdroje Řasnice vydaného Okresním úřadem v Liberci, referátem životního prostředí, dne 5. 1. 1995 pod č. j.: RŽP/2/0985/94/Hd-235. Cit.: „*V ochranných pásmech nebudou povolovány stavby, u nichž nelze ani při provedení ekonomicky přijatelných technických opatření vyloučit možnost havarijního znečištění vod, nebo jejichž odpadní vody by byly svým charakterem novým potenciálním zdrojem zhoršení stávající jakosti vody...*“. Rizika plynoucí z realizace posuzovaného záměru lze technickými prostředky pouze omezit, minimalizovat, nikdy ne vyloučit.

MÚF konkrétně upozorňuje na následující problémy z hlediska ochrany vod:

- a) riziko ovlivnění vodního režimu v povodí současně i výhledově sledovaných vodních toků Lomnice a Řasnice;
- b) riziko ovlivnění kvality vody (povrchové i podzemní) při vlastní těžbě, nakládce a expedici;
- c) zvýšený odpar z území a ztráty vod v místě nuceným zkrápěním a používáním mokrých procesů v rámci technologie;
- d) materiály, které mají být použity k sanaci a rekultivaci (zemina, nebilanční materiál, pevný podíl ze sedimentačních jímek) mohou významně změnit (zhoršit infiltraci) v rekultivovaném území;
- e) záměr nebyl konzultován se správcem dotčeného vodního toku Lomnice (Povodí Labe s.p.), jehož posouzení je pro tento záměr zcela zásadní.

Vypořádání příslušného úřadu

Ad a) Z předloženého hydrogeologického posouzení vyplývá, že záměr nebude mít významný vliv na režim podzemních i povrchových vod. Příslušný úřad souhlasí s tím, že záměr bude mít vliv na hydrologické funkce krajiny snížením vodní retenční kapacity krajiny (ztráta kapacity odpovídající vytěženému objemu hornin) a změnou klimaticky aktivního povrchu (ztráta evapotranspirace vegetačního krytu a vyrovnávání teplotních extrémů).

První z uvedených vlivů je z větší části trvalý (resp. do dalšího kontinentálního zalednění). S ohledem na skutečnost, že těžba bude probíhat nejméně 2 m nad hladinou podzemních vod a skrytá hlušina bude po ukončení těžby jednotlivých etap průběžně vracena, však lze předpokládat, že v dlouhodobém horizontu nebude významný. Ztráta klimaticky aktivního povrchu bude postupnou rekultivací kompenzována vznikem přírodě blízkých lesních a lučních porostů a mokřadních biotopů. Výsledné území bude tedy plnit mikroklimatické funkce lépe, než stávající intenzivně obhospodařované travní a obilné kultury.

Vlivy na vláhový režim krajiny budou v průběhu provozu záměru monitorovány a vyhodnocovány.

Ad b) Z hydrogeologického posouzení i vyjádření ČIŽP vyplývá, že při realizaci navržených a podmínkami stanoviska uložených opatření není riziko kontaminace vod významné a v případě vodního zdroje Řasnice je nižší, než riziko kontaminace v důsledku stávajícího provozu dopravy a zemědělských strojů. Příslušný úřad s těmito závěry souhlasí, přičemž stanovil z hlediska ochrany a monitoringu kvality a kvantity vod mírně přísnější podmínky, než navrhovala dokumentace. Vliv záměru na kvalitu vod bude v průběhu provozu záměru monitorován a vyhodnocován.

Ad c) Výpar ze skrápění zdrojů prašnosti a z mokré úpravy šterkopísků bude do jisté míry nahrazovat ztrátu evapotranspirace z odtěžených půd a odstraněné vegetace. Zároveň nelze bezvýhradně považovat výpar za primárně negativní vliv, neboť jím bude docházet k posilování malého koloběhu vody, což je proces stabilizující klimatické podmínky.

Technologická voda bude odebírána z podzemního zdroje, nebo z vodního toku. Doplňování ztráty technologické vody výparem by proto mělo negativní dopady na vodní tok, nebo na podzemní vody a biotop na jejich hladinu vázaný v případě, že by odběr vody ohrožoval ekologickou stabilitu vodního biotopu, nebo snižoval hladinu podzemní vody. Odběr o průměrné intenzitě 5 l/s však nebude mít ve vodním toku s Q_{364} na úrovni 137 l/s významný vliv na biotop vodního toku. Vedle toho je třeba přihlédnout ke skutečnosti, že bude stanoven minimální zůstatkový průtok, a tedy v době nejnižších průtoků nebude voda odebírána vůbec. Stejně tak je nepravděpodobné, že by odběr dané intenzity vyvolal významné dopady na podzemní vody v nivě takto vodního toku, kde je dynamika podzemní vody provázána s vodností toku.

Ad d) Potenciální negativní vliv na infiltrační vlastnosti dotčeného území v důsledku ukládání kalů z mokré úpravy štěrkopísků je významně limitován podmínkou tohoto stanoviska, jejíž dodržování zajistí významně neovlivněné prosakování vody do hlubších horizontů.

Ad e) Informace o dokumentaci vlivů záměru, spolu s žádostí o vyjádření, byla zaslána na vědomí Povodí Labe, s.p., které nemělo vůči záměru žádné výhrady, ani zásadní připomínky (pouze upozornilo na územní střet s retenčním prostorem uvažované vodní nádrže).

Příslušný úřad souhrnně uvádí, že posuzování vlivů podle zákona se zabývá potenciálními reálnými vlivy záměru na životní prostředí, ne formálním naplněním podmínek jiných rozhodnutí a norem. V tomto ohledu shledal příslušný úřad záměr z hlediska vlivů na životní prostředí za akceptovatelný za předpokladu realizace stanovených podmínek. To nic nemění na skutečnosti, že záměr bude muset naplnit povinnosti stanovené zvláštními zákony, případně jinými správními akty. Posouzení jejich naplnění je v kompetenci úřadů zmocněných zvláštními zákony v navazujícím řízení.

Vyjádření připomínek z hlediska vodního zákona je v dalších otázkách podrobně vypořádáno v posudku.

Ostatní obdržená vyjádření neobsahovala výhrady či zásadní připomínky ke způsobu zpracování dokumentace nebo k podobě vlastního záměru.

Vypořádání připomínek vznesených na veřejném projednání

(Jsou uvedeny pouze připomínky, jejichž věcná podstata nebyla řešena výše, podrobné vypořádání připomínek vznesených v rámci veřejného projednání je součástí posudku.)

- 1) Hlavním okruhy připomínek se týkaly zvýšení dopravní a hlukové zátěže Frýdlantu, včetně zhoršujícího se technického stavu komunikace I/13, kde vzrůstají dopravní intenzity.

S tím souvisí i poškození budov především podél silnice I/13 v úseku vedoucím na nábřeží řeky Smědé, a na něj navazující komunikace Komenského, Fügnerovy, Žitavské a Novoměstské.

Vypořádání příslušného úřadu

Vyhodnocení stavebního stavu nemovitostí podél obslužných tras záměru je relevantní otázkou v rámci procesu posuzování vlivů podle zákona. Zhodnocení a dokumentace stávajícího stavu objektů a zejména následný monitoring a průběžné vyhodnocování jeho vývoje jsou proto zahrnuty mezi podmínky tohoto stanoviska. Nicméně záměrem vyvolaná doprava se bude pohybovat po komunikacích II/291 a I/13, které jsou již nyní intenzivně využívány, a tedy lze předpokládat, že nebude představovat natolik významné zhoršení situace podél těchto komunikací.

- 2) Jak budou řešeny výkyvy v počtech vozidel v zimě a v létě?

Vypořádání příslušného úřadu

Do provozního řádu pískovny bude zapracována maximální kapacita expedice 1000 t/den.

- 3) Nejsou řešeny kumulativní vlivy dopravy různých záměrů (těžba Pertoltice, provoz DGS Frýdlant).

Vypořádání příslušného úřadu

Součástí akustické studie a dokumentace jsou i kumulativní vlivy předmětných záměrů. Ostatní záměry jsou zohledněny sčítáním dopravních intenzit ve výsledných hodnotách pro jednotlivé úseky komunikací. Závěry a předpoklady akustické studie budou ověřeny opakovaným měřením.

4) Posuzují se pouze vlivy na životní prostředí, stromy, vodu, ale ne vlivy na člověka.

Vypořádání příslušného úřadu

Dokumentace až na malé výjimky obsahuje dostatečně podrobné hodnocení jednotlivých složek životního prostředí a veřejného zdraví, včetně autorizovaného hodnocení zdravotních rizik. Podmínky stanoviska se soustředí jak na vlivy na přírodní složky životního prostředí, tak na vlivy na veřejné zdraví.

5) Problematika záplav po provedení skrývek.

Vypořádání příslušného úřadu

I po odtěžení částí štěrkopískových vrstev na místě zůstane povrch prostupný pro srážkové vody, jejich vsakování tedy bude nadále probíhat. Dojde ke snížení krátkodobé retenční kapacity v průlinových prostorech odtěžených hornin a mírnému zrychlení dotace podzemních vod v důsledku odtěžení nadložních vrstev trvalé zvodně podzemních vod, s ohledem na celkovou rozlohu povodí Řasnice to však nebude mít významný vliv. V rámci průběžné rekultivace bude skrytá hlušina postupně vracena do odtěžených ploch a zarůstána vegetací, čímž se tento vliv postupně sníží.

6) Jak bude prováděno a kontrolováno zakrytí vozidel?

Vypořádání příslušného úřadu

Součástí provozního řádu pískovny bude povinnost plachtovat vozidla a bude instalováno protiprašné zařízení, např. kropicí rám. Tyto podmínky ve schváleném provozním řádu budou závazné, jejich nedodržování může být ze strany obvodního báňského úřadu nebo ČIŽP či krajského úřadu pokutováno.

Okruh dotčených územně samosprávných celků

Kraj: Liberecký
Obec: obec Krásný Les, město Frýdlant

Toto závazné stanovisko je vydáno dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) zákona.

Platnost tohoto závazného stanoviska je 7 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 9a odst. 4 zákona.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku není podání samostatného odvolání přípustné. V souladu s § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko přezkoumatelné v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení, které bylo podmíněno tímto závazným stanoviskem.

RNDr. Jitka Šádková
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství
v z. Ing. Petr Čech

Obce Krásný Les a město Frýdlant (jako dotčené územní samosprávné celky) **žádáme** ve smyslu § 16 odst. 2 zákona **o neprodlené zveřejnění tohoto závazného stanoviska na úřední desce**. Doba zveřejnění je nejméně 15 dnů. **Zároveň žádáme dotčené obce o písemné vyrozumění o datu vyvěšení v co nejkratším možném termínu** (informaci můžete zaslat také elektronicky na adresu: marek.neveceral@kraj-lbc.cz). Závazné stanovisko je zveřejněno též na internetových stránkách Libereckého kraje a rovněž v Informačním systému CENIA na internetových stránkách www.cenia.cz/eia pod kódem LBK673.

Rozdělovník (DS – doručováno do datové schránky)

Dotčené územní samosprávné celky:

1. Liberecký kraj - *zde vnitřním sdělením*
2. Město Frýdlant DS
3. Obec Krásný Les DS

Dotčené správní úřady:

1. Městský úřad Frýdlant, odbor stavebního úřadu a životního prostředí DS
2. Krajská hygienická stanice LK DS
3. Česká inspekce životního prostředí DS
4. MŽP ČR, OVSS III, oddělení Liberec DS
5. MŽP ČR, odbor obecné ochrany přírody a krajiny DS

Oznamovatel (v zastoupení zmocněncem):

1. Mgr. Jiří Bělohlávek DS

Zpracovatel posudku:

1. Ing. Pavla Žídková DS

Na vědomí:

1. MŽP ČR, Odbor EIA a IPPC, Praha DS
2. Frýdlantská vodárenská společnost, a.s. DS
3. Ředitelství silnic a dálnic ČR DS
4. Obvodní báňský úřad pro území krajů Královéhradeckého, Pardubického, Libereckého a Vysočina DS
5. Povodí Labe, s.p. DS
6. Krajská správa silnic DS